

Brassói Lapok

XL. évfolyam

43 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi február 23

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négy zeteentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK CSIKSZEREDÁT!

Ausztria az ellentétes erők forgószeleiben

Az átmeneti nyugalom mögött nagyhatalmi ellentétek parazsa izzik

Miről tárgyal Suvich olasz államtitkár Budapesten

Legújabb jelentések az osztrák forrongás likvidálásáról

Bécs, február 22

A forradalmivá vált osztrák szociáldemokrácia letörése után a Heimwehrrel szövetségbe kötött Dollfuss-kormány hozzáfogott ahhoz, hogy valóra váltsa azokat a jobboldali terveket, amelyek tulajdonképpen okozói voltak a szociálisták forradalmának is. Az olasz-osztrák megegyezés nyomán előtérbe került Heimwehrnek a szociálisták felkelése most már ürtügy is lehet arra, hogy azokat a célkitűzéseket, amelyek nem most születtek meg s amelyek a felkelés nélkül is végrehajtás előtt állottak, fokozottabb iramban hajszolja a megvalósítás felé.

Ma már kétségtelen az is, hogy amikor Mussolini olyan hathatósan alá támasztotta az osztrák Heimwehr törekvéseit, egyben külpolitikai elképzeléseket is felrajzolt.

A szociáldemokraták elkeseredett és erőteljes fellépése néhány napra megakasztotta a Dollfuss-kormány tevékenységét, véglegesen azonban nem sikerült megállítani.

A felkelés leverésével az osztrák demokrácia gondolata bukottnak tekinthető s a kis Ausztria most már egészen elvesztette a lába alól a talajt, hogy részben belső, részben pedig külső elindítású szélviharok szabad játékszere legyen.

E pillanatban nehéz eldönteni, hogy milyen erők győzedelmeskednek Ausztriában s nincs kizárva, hogy a kis osztrák állam nagy események kiindulási pontja lehet.

Erőteljesen folyik a hatalom átváltása

A felkelés megtorlása nem merül ki a rögtönítélő bíróságok működésével. Bécsben kedden újra öt vádlott felett ítélezkettek. Mindenestre figyelemreméltó, hogy a rögtönítélő bíróságok nem osztogatják olyan sürin a halált, mint ahogyan ettől tartani lehetett. Az újabb öt elítélt 12-20 évi súlyos börtönt kapott.

A közigazgatási hatalom, helyesebben a kormány, sokkal könyörtelenebb és kegyetlenebb, mint a bíróságok. Kétségkívül a Heimwehr teljes nyomásának tudható be, hogy a Dollfuss-kormány felrekeszi az utóból mindazokat, akiknek ugyan nem volt semmi kimutatható szerepük a felkelésben, bíróságok elé nem állíthatók, ellenben az új hatalmi berendezkedés előtt nem eléggé megbízhatók. Schlegel alsóausztriai tartományi főnök menesztése után kedden sor került a salzburgi, karinthiai és burgenlandi tartományi főnökökre is. Rehrl, Kernmayer és Wabllheim tartományi főnökök nem voltak elég jók a Heimwehrnek s így menniük kellett. Dollfuss felszólított

ta őket, adják be lemondásaikat és hivatalaikat adják át a ujonnan kinevezett kormánybiztosoknak. Kicsérítették a közmunkaiügyi hitelintézet vezetőjét is, mert barátságot tartott néhány szocialista vezérrel. Kohlmann bádeni főpolgármesternek még ennyi büne sem volt, ő nem állott sem baráti, sem másfajta összeköttetésben a szocialistákkal, viszont gyengének és elnézőnek bizonyult s ezért szabadságra küldötték.

Körözések és letartóztatások

Stern György udvari tanácsos, az Osztrák Nemzeti Bank egyedüli szocialista tanácsosa már lemondott méltóságáról. A kormány azonban ennyivel nem elégedett meg. Ahol csak lehetőség és

alkalom kínálkozik, élni kíván az igazságszolgáltatás hatalmával is.

Stern tanácsost kedden váratlanul letartóztatták anélkül, hogy a letartóztatásnak valami közelebbi okát adták volna.

Izzel egyidejűleg a bécsi rendőrség politikai osztálya csakugyan őrizetbe vette Schneller tábornokot is. A tábornok a forradalom kitörésekor lefogott Körner szocialista tábornok bizalmas barátja volt. Állítólag Körner volt a forradalom katonai szakértője s így Schneller tábornok letartóztatása már nem keltett különösebb feltűnést, bár egyáltalában nem bizonyos, hogy a baráti kapcsolatokon kívül egyéb összeköttetés is volt a két tábornok között. A politikai

rendőrség azt hiszi, hogy a forradalmárok másik katonai szakértőjét és tanácsadóját fogták el az egyébként csendes és elég visszavonult életet élő Schneller tábornokban. Őrizetbe vették egyébként kedden Seiler Hans Károlyt, az Arbeiter Zeitung szerkesztőjét is, akit eddig csak megfigyelés alatt tartottak.

Ugyancsak a bécsi politikai rendőrség folytatja a hajszát azok ellen is, akik valamilyen formában részt vettek a felkelésben, de letartóztatni őket még nem sikerült. Köröző levelet adtak ki többek között Leser Lajos burgenlandi tartományi főnökhelyettes ellen, aki annakidején Sopronban népbiztos volt. A körözöttek között szerepel sok volt államtanácsos is.

Az osztrák kérdés a világpolitika középpontjában

Titulescu román külügyminiszter nyilatkozata eléggé rámutatott arra, hogy az osztrák felkelés és következményei milyen súlyos kihátással lehetnek a nemzetközi politikai helyzetre is.

Az olasz tervszerűség a kérdéssel kapcsolatban olyan leplezetlenül nyilatkozott meg, hogy Mussolini, Dollfuss és a Heimwehr közötti megegyezés ténye ma már vitathatatlannak látszik.

Ez pedig azt jelenti, hogy Ausztria az ellentétes érdekek forgószeleibe került, mert mindaz, amit Mussolini akar, távolról sem kedves és megnyugtató a kisan-tant államokra s nem rokonszenves Franciaországnak sem.

Miről tárgyal Suvich Budapesten

Suvich olasz külügyi államtitkár szerdán délelőtt megérkezett Budapestre. A keleti pályaudvaron Gömbös miniszterelnök, Kánya és Fabinyi miniszterek, Sipőcz polgármester és még számos előkelőség fogadta. Az államtitkár magyarországi útja egyébként valóságos diadalutnak látszott, mert minden állomáson, amelyen vonata csak áthaladt, hatalmas éjenző, tisztelő és rivalgó tömeg várta és fogadta.

A hivatalos fogadtatás után Suvich szállására, a Dunapalotába hajtatott. Ebéden az olasz követség látta vendégül. Este a miniszterelnöknél lesz s mindjárt meg is kezdi a tanácskozásokat. A kormányzó csüörtökön fogadja.

Jelentések szerint Suvich három papig marad Budapesten s megtárgyalja az összes időszéri politikai kérdéseket. Római beavatott politikai körök úgy tudják és mondják, hogy

Suvich magyarországi látogatása mö-

gött igen fontos külpolitikai kérdések húzódnak meg.

A külügyi államtitkárnak tárgyalnia kell a legutóbbi középeurópai eseményekről s elsősorban az osztrák forradalom leverése utáni teendőkről kapcsolatban azokkal a politikai célkitűzésekkel, amelyeket Mussolini tűzött ki s amelyekhez a magyar kormányzati körök éppen úgy hozzájárulnak elvben, mint Dollfuss kancellár, Ausztria ura. Suvich állítólag felhasználja az alkalmat arra is, hogy az osztrák-magyar gazdasági együttműködés halaszthatatlan szükségességét újra hangoztassa.

A szocialisták felkelése és az osztrák nácik

A budapesti Új Nemzedék című lap bécsi tudósítója beszélgetést folytatott az osztrák horogkeresztesek jelenlegi vezérével s erről a beszélgetésről rendkívül érdekes beszámolót nyújt lapjában. Riel dr., az osztrák náci vezér, mindekelőtt azt állapította meg, hogy a kialakult helyzet távolról sem olyan kedvező az osztrák kormányra, ahogyan azt külföldön hiszik.

Dollfuss győzedelmet vett ugyan az erőszakosan fellépő szocialistákon, ezzel azonban eddigi természetes szövetségeseit semmítette meg. Az osztrák szocialisták tartalék-hadsereget képeztek a nemzetiszocialistákkal szemben s egy esetleges horogkeresztes forradalom esetén minden külön rábeszélés nélkül a Dollfuss kormány támogatására siettek volna. Dollfuss győzelme kétségkívül hatást gyakorolt a vidéki parasztrétegekre, de Bécsben és a városokban más a helyzet.

A londoni Times is sejteti Suvich budapesti utjának a célját. A lap szerint elsősorban udvariassági látogatásról van szó ugyan, de azért az olasz külügyi államtitkár nem mulasztja el beható tárgyalás alá venni

az osztrák kérdést és az ezzel kapcsolatos összes külpolitikai célkitűzéseket, főként Mussolini elképzeléseit.

Mindezek az elég óvatos, de azért sokatmondó jelentések azt mutatják, hogy Titulescu román külügyminiszter kiválóan tájékozódott volt, amikor Mussolini osztrák és magyar tervei mélyreható aggodalmát fejezte ki.

Ebben a pillanatban Dollfuss és kormánya minden segítség nélkül áll szemben a horogkeresztes mozgalommal, amely természetesen megerősödött akkor, amikor két ellenfele egymást ütte.

Aztán arról beszélt Riel dr., hogy a forradalom kitörésének a pillanatában valóban sokan gondoltak arra: a horogkeresztesek a szocialisták oldalán vegyék fel a harcot a katonasággal szemben. Taktikailag ez elképzelhető volt, érzelmileg azonban nem. Érzelmileg sokkal inkább lehetett volna szó arról, hogy a náci csapatok a kormány mellé álljanak a harcban s ez talán be is következett volna akkor, ha a kormány kéri a segítséget. Dollfuss azonban egyedül akart győzni, amivel ellenszenvet keletített maga iránt a nemzetiszocialisták között, amikor pedig Habicht rádiószerzőt intézett az osztrák horogkeresztesekhez, már szó sem lehetett arról, hogy a nem-

Tessék kívágni és eltenni!

12. sz. SZELVÉNY

a B. L. februári
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab februári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 február havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

zetiszocialisták akár egyik, akár a másik oldalon beleavatkozzanak a harcba, hiszen világos, hogy a helyzet egyre inkább a nemzetiszocialista mozgalom előnyére alakul ki.

Végül még azt is kijelentette Riel dr., hogy Dollfuss hazudik, ha azt állítja, hogy teljesen egyedül végzett a szocialista forradalmárokkal. Az igazság mégis csak az, hogy bár a náciok hivatalosan nem léptek fel, ténylegesen mégis igen sokan harcoltak a forradalmárok ellen s Dollfuss ennek köszönheti, hogy felülmaradt. Ha a nemzetiszocialisták a kormány ellen lépnek fel, nincs olyan hatalom, amely megmenhette volna Dollfust. Így azonban, ahogy történt, kétségkívül jobb, mert a kormány maga sietett végezni a nemzetiszocialista mozgalom halálos ellenségével, a baloldali munkássággal.

Bécsben is megszűnt az ostrom-állapot.

Ujabb jelentéseink szerint délelőtt Bécsben is megszűnt az ostromállapot s így egész Ausztria területén helyreállt a régi rend.

A bécsi rendőrségi szolgálaton is enyhítettek és megszüntették a közlekedési korlátozásokat is. A kormány a kivételes intézkedések megszüntetésénél arra határozott, hogy az utóbbi két nap teljesen csendben telt el, a felkelők újabb zavarkeltéssel nem kísérleteztek s így a kormány feleslegesen tartja tovább is izgalomban tartani a polgárságot.

Itt említjük meg, hogy a forradalom karhatalmi áldozatainak a temetésén a bécsi német követségről senk sem jelent meg, sőt a gyászlobogót sem tüzték ki a követség épületére. Kormánykörökben kinos hatást váltott ki a német követségnek ez a tapintatlanságnál jóval több, megállapíthatóan célzatos eljárása.

BÉCSBEN ELFOGTAK A HIRHEDT ROBOZ IMRÉT IS

A hirhéd Roboz-fivérek életbenmaradt tagját, Roboz Imrét, ahogyan a budapesti Mai Nap című újság értesül, a bécsi rendőrségnek sikerült letartóztatnia. Roboz Imre azóta, mióta kényszeresen fogott testvére Magyarországon megmérgezte magát, nem sokat szerepelt Ausztriában. Úgy látszott, hogy teljesen visszavonult s nem bocsátkozik újabb sötét kalandokba.

A Roboz-vér azonban nem tudta megtagadni magát. Roboz Imre csak azért viselkedett olyan csendesen, mert új foglalkozása megkívánta ezt tőle. Ő volt az egyike azoknak, állítólag, akik Csehszlovákiából fegyvereket csempészték a felkelésre készülő szocialistáknak. A bécsi rendőrség megállapítása szerint Roboz Imre volt az első, aki a fegyvercsempészséhez szükséges összeköttetéseket Csehszlovákiában megszerezte s aki azután az egész csempésztést irányította. Jelenleg a bécsi rendőrségi fogdában van, mert a kihallgatása még tart.

FELFEGYVERZIK AUSZTRIÁT?!

A Neue Freie Presse párisi jelentése szerint a sikertelen osztrák forradalomnak újabb következményei vannak. A párisi polgári és katonai tényezők, azok, akik a leszerelés kérdésében döntő tényezőként szerepelnek, arról tárgyalnak, hogy Ausztriának alkalmat és lehetőséget kell nyújtani hadereje növelésére, mert a legutóbbi felkelési kísérlet eléggé megmutatta azt a veszedelemet, amelybe az osztrák kormány egy újabb forradalom esetén kerülhet.

Az újabb forradalom ugyanis kétségkívül nemzetiszocialista forradalom lenne.

Párisi mértékadó tényezők az osztrák hadsereg növelését annak az angol tervzetnek az alapján képzelik el, amely nemcsak Ausztriának, hanem Magyarországnak és Bulgáriának is lehetőséget nyújtana a hadsereg mérsékelt növelésére. Az osztrák hadsereg eddigi 30 ezres létszámát 60 ezerre emelnék fel. Magyarország 35 ezres hadseregét pedig 70 ezerre.

A magyarországi keresztény-párt tovább támadja a kormányt a szovjet-szerződés miatt

Budapest, február 22.

A magyarországi kereszténypárt újabb kirohanást intézett a magyar-orsz meg egyezés ellen. A párt külön ülést tartott a képviselőház egyik tanácskozó termében s kimondotta, hogy

nem helyesli a Szovjetszövetséggel való diplomáciai viszony felvételét.

A kormány ezt a lépést sem külpolitikai-lag, sem gazdaságilag nem tudta megindokolni és alátámasztani.

A párt erőteljesen tiltakozik az ellen, hogy a kormány bármiféle gazdasági megegyezéshez biztosítékokat adjon, mert az a véleménye, hogy a megállapodás világnézeti károkat okoz Magyarországn.

Ezt a határozatot a képviselőház elé

MENEKÜLNEK A ZSIDÓK AUSZTRIABÓL?

A londoni osztrák követség hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben cáfolja az angol sajtóban elterjedt és az osztrák zsidók meneküléséről szóló riasztó híreket. A követség nyilatkozata szerint az osztrák zsidók meneküléséről *szülő hírek* adatainak, hiszen az osztrák kormányzat iránya távolról sem olyan, hogy a zsidók menekülését bármivel is indokolná.

terjesztették. Kedden délután aztán Mesko Zoltán, a horogkeresztesek vezére is támadta a szerződés miatt a kormányt, mire a kormánypártból Mesko és a kereszténypárt aggodalmaira együtt adták meg a választ. Kifejtették, hogy jóval Magyarország előtt tekintélyes protestáns és katolikus államok találták meg a Szovjetszövetséggel való kapcsolatokat, sőt maga a Vatikán is érdeklődött olyan irányban, hogy milyen konkordátumot köthetne a Szovjettel. Ilyen körülmények között valóban fölösleges minden aggodalom és nyugtalanság azért, mert Magyarország felveszi a diplomáciai viszonyt a Szovjettel s iparkodik kereskedelmi hasznosítható szerződéseket kötni Moszkvával.

Szó sem lehet leszerelésről

Teljesen eredménytelen Eden angol főpecsétőr utja

London, február 22.

A francia kormányváltozás és a franciaországi jobboldal előtérbe kerülése minden komoly reményt kirántott a leszerelés gondolata alól. Anglia azonban mégsem akar beletörődni abba, hogy a leszerelés kérdése végleg lekerüljön napirendről s azért Eden főpecsétőr újra utrakelt, hogy a német-francia ellentét kérdésében kísérleje meg valami biztató enyhülést kicsiholni.

Eden megjárta Páris és Berlint. Aztán hazatért, hogy beszámoljon tapasztalatairól. A Petit Parisien úgy tudja, hogy a főpecsétőr már meg is tartotta beszámolóját,

az angol kormány azonban jobbnak látja, ha nem hozza nyilvánosságra azokat, amiket Eden mondott.

A jólétesültek szerint ugyanis Eden beszámolója cseppet sem bizakodó. A franciák nagyon udvarias, de nagyon kemény magatartást tanúsítottak javaslataival szemben s valószínűleg, hogy ugyanez volt a helyzet Berlinben is, bár itt Eden

még látott reményéseket akkor, amikor fogadta a berlini angol újságírókat. Az újságírók előtt meglepődését fejezte ki a tárgyalások eredménye fölött s többek között ezt a kijelentést tette:

— Érdemes volt eljönni Berlinbe, mert látom, hogy nem felel meg a valóságnak az a híresztelés, amely szerint a leszerelési megegyezés most már teljesen lehetetlen. Nem osztom a német sajtónak a véleményét sem, hogy a franciák lehetetlenné tesznek minden megegyezési kísérletet.

A bizakodó és biztató nyilatkozat ellenére az a helyzet, — írják a francia lapok, hogy

Németország hallani sem akar a francia feltételekről, hallani sem akar arról, hogy rohamcsapatait beszámítsa a rendes hadsereg létszámba

s nem fogadja el az angol javaslatot sem, amely szerint a légi fegyverkezésnek két évig legalább szünetelnie kell. Németország egy lépést sem enged. Miért engedjen ilyen körülmények között Franciaország?

A legújabb párisi szenzáció:

Stavisky nemcsak nagystílű kalandor, hanem kém is volt

Páris, február 22.

A Stavisky-ügy tengeri kigyója újra új formában jelentkezett és új hullámokat vert fel, amely teljesen megmérgezte a francia közéletet. A szerdán reggel megjelent párisi lapok feltűnést keltő tudósításban egészen új oldaláról mutatja be a hirhéd kalandort, aki eddig csak úgy szerepelt, mint veszedelmes és ötletes szélhámos, aki piszkos üzleteken szerzett magának milliót vagyont. A mai tudósítások azonban azt derítik ki a halott kalandorról, hogy sokkal veszedelmesebb ember volt, mint amilyennek ismerték, mert *biztos adatok vannak arra, hogy idegen államoknak kémkedett és fontos államtitkokat játszott át idegen kézre.*

A párisi lapok egyelőre csak azt állapítják meg leleplező cikkeikben, hogy Stavisky a sikeres pénzügyi manőverekkel szerzett előkelő férfiak ismeretségét kémkedésre használta fel, de egyelőre nem

közlük azoknak a francia politikusoknak neveit, akik ebben a vonatkozásban is összeköttetésben álltak a hirhéd kalandorral.

Azt azonban a párisi lapok kertetelés nélkül közlik, hogy *Staviskynek, az idegen államok javára szolgálatot teljesítő kémnek két hölgy volt a segítőtársa.*

Az egyiket Rita Georgesnek hívják, a másik pedig Kupfer Marianne bécsi származású táncosnő, aki Párisban is vendégszerepelt. Egyidőben mindketten Staviski szorosabb baráti köréhez tartoztak.

A lapok leleplező cikkei alapján a rendőrségi nyomozás is azonnal megkezdődött, hogy Staviskynek kémszerepét tisztázzák. Egyelőre azonban csak annyit sikerült kérésre kizárólag megállapítani, hogy amikor a Stavisky-botrány kipattant, a két hölgy azonnal összecsomagolt és Párisból az angol fővárosba utazott.

Az is tény, hogy Rita Georges a francia rendőrség éppen a Stavisky-ügyben többször is megidézte. Ő azonban az idézőkre nem jelent meg. Most már tudják, hogy azért sietett eltűnni Párisból, ahol lába alatt forró lett a talaj, mert attól tartott, hogy Stavisky kémkedési ügyében intéznek hozzá kérdéseket. A nyomozás adatait egyébként a rendőrség titokban tartja.

Ujra a Habsburg-restauráció?!

Páris, február 22.

Az Intransigeant című nagy francia lap az osztrák kérdéssel foglalkozva azt írja, hogy Páris egyes politikai körében nagyon élénken mérlegelik újra a Habsburg restauráció lehetőségeit és esélyeit. E politikai körök véleménye szerint az ifjú király rendet és békét teremthetne Közép-Európában és gátat vetethetne Hitler féktelen törekvései elé is.

Párisban egyébként elterjedt annak a híre, hogy

Miklós szövetségi elnök megundorodna a felkelés folyamán és a felkelés levetése után kiontott vértől és akasztásoktól a lemondás gondolatával foglalkozik.

Ha lemond, helyét Dollfuss veszi át. Ezt a hírt később úgy a párisi követség, mint Bécs erősen cáfolta.

A hősi posztamesternő

Pécs, február 22.

A közeli Ráczközér község postahivatalába az este álarcos rabló rontott be, aki revolverrel fenyegetve a posztamesternőt, pénzt követelt tőle. Az asszony összeszedte bátorságát és megtagadta a pénz átadását.

A rabló nem sokat tárgyalt, hanem lött. A golyó karján sebesítette meg a posztamesternőt, kinek kiáltására előfutottak a szomszédok, de a rabló addigra kerekét oldott. A csendőrség nyomoz utána.

Csak most kerül a parlament elé a nevezetes gyufaszerződés

Bukarest, február 22.

Tegnap este — mint a Tempo jelenti — értekezlet folyt le a pénzügyminisztériumban a minisztérium és a svéd Kreuger-gyufakonzern emberei között. A nagy iparmágnásszláhos bukása után tovább működő svéd gyufagyár ugyanis még a nemzetiparasztpárti kormánnyal megállapodást kötött, amely szerint az érvényben levő gyufakoncessziós szerződést február 1-ig ratifikálnia kellett volna a parlamentnek. A kormánybukása, házfelosztás és lázas belpolitikai események folytán ez természetesen elmaradt. A tegnapi értekezleten átvizsgálták a szerződést és megállapodtak abban, hogy rövidesen a képviselőház elé terjesztik az ügyet, addig pedig meghosszabbítják a gyufaszerződést.

Fegyverek és nagymennyiségű lőszer egy cigánykaraván szekerén

Nagyvárad, február 22

Szerdán reggel a Nagyvárad közelében fekvő Csalárd község csendőrsége öt fegyveres cigányt kísért be a váradi rendőrségre.

A cigányokat az uton fogták el a csendőrök s kutatást tartottak a szekerükben, ahol fegyvereket és nagymennyiségű lőszert találtak.

A rendőrségen a cigányok bevallották, hogy hónapok óta kóbor életet folytatnak és rablásokból, meglopásokból éltek.

Több falusi gazda házatáját megdézsmálták. A fegyverekre — állításuk szerint — esetleges ellenállás esetén lett volna szükségük, de használatra sohasem került sor, mert igen nagy szakértelemmel és ügyességgel követték el a betöréseket. Névszerint Varga István, Varga Sándor, Makkai György, Rézműves József és Rövid Sándor vannak letartóztatva, kiket közelebből a kolozsvári hadbírószágra kísérnek át, ahol ítélkezni fognak felettük.

GABOR ISTVAN:

Albert

Tudom, hogy oda kellene írnom a címbe még azt is, hogy király, de viszont éppen arról van szó, hogy Albert nem volt király. Ez kiábrándító és megrendítő. Különösen egy népnek, aki szeretett és szereti, ha egy király van fölötté.

Ha most ezt a belgáknak valaki így nyíltan megmondaná, hogy sose volt királyuk, akkor nyilván elszomorodnának, mint mikor egy férj hal meg a felesége a halála után tudja meg, hogy 26 évi házasságban a férjnek más volt a szeretője.

Ugyanis Albertnek, a belgák királyának, aki most egy kirándulás szerencsétlenségében koponyatörést szenvedett és meghalt, nem volt igazi hitve a királyság. Kinosan hordta. A címeket, a kitüntetések, az ünnepeket, az egész királyságot úgy hordta, hogy szinte csak vonzolta, mint egy unt leppet, amit mégiscsak viselnie kellett. Intellektuális volt. Egy párisi estét a Comédie Françaiseban nem cserélt volna el semmiféle királyi járandóságokat a egy párisi nőért néha hetekre otthagya az országát.

Párisban kis montparnassei éjszakákban úgy járt át, hogy akkor volt a legboldogabb. Inkognitó: Ez annyit jelentett az életében, mint egy más királynak, mikor trónra lép.

Magas, szőke ember volt s ha már nem is fiatal s ha ősz hajszálak is mutatkoztak, mindig elegánsan járt. Diplomata külsejével, de valami különös professzori szemekkel s annyi jószággal is e két szemben, mint egy deris világszemléletű bölcselet.

A zajt, a kiabálást, az ünneplést és az ünnepeket utálta.

Albert ember szeretett volna lenni és király lett. Ez is tragédia, szemben azon sok tragédiával, akik emberek lettek, nem tudom mi-soda királyságokra vágyva.

S most a doktorátusoknak is vége, amiről eddig híres volt Belgium. Annak a jó link doktorátusoknak is vége, azoknak a kitűnő doktorátusoknak, amit csak odabiggyesztettek közép-európai, vagy keleti címre vágyó fiatalok a nevük elé s már meg is változott e két betűvel egész énjük.

Ugyanis az történt, hogy Albert életében nem akarták megváltoztatni az alkotmányt s ebben az alkotmányban biztosítva volt a „szabad tanítás”. A szabad tanítás pedig annyit jelentett, hogy összeállt három jogvezető ember s ha úgy talált, hogy a jelölt alkalmas a doktori címre, úgy minden előzetes vizsga nélkül kiadta számára a diplomát. S tekintve, hogy a négy- és ötezer frank Belgiumban is szép pénznek számít, a bizottság mindig úgy talált, hogy a jelölt igen jól van képezve s mindenkor megadta számára a boldogító két pontot.

S most ennek is vége, hogy Albert, ez a zümpatikus intellektus a mélységbe zuhan, a hegyescsúsról mintegy magával rántva az összes könnyű címet, az összes egyszerű doktorátusokat.

Egy kép Albert életéből, egy nap, amikor bricsesben, sífelfezéssel érkezett meg Brüsszelből, hófehér mező nagyszerű világából, ahol hónapokat töltött. Egy taxi hozta be az állomástól, egy zöld taxi. S ahogy ott állt, két fiatal a vállán s egy civilkel az orrán, kocakás bricsesznadrágban, angol turista, talán érthető, hogy nem akarták beengedni a királyi palotába. Az őrségből senkinek ismert. Ekkor szárnysegédjét hívatta, aki nem volt ott. Sieve a marsalért küldött, de míg ez előkerült, mert mulatott valahol, addig két árta télt el. Végre megérkezett és bevezette.

Albert ekkor elhatározta, hogy másnapról király lesz. Maga elé hívatta az őrtálló katonát és kiáltott egyet, mint egy király: — Nem ismerted meg a királyodat! Ez hogy történhetett?

A katona, nyugodt flamand fiú, nem pirult és nem jött zavarba, lassu, nyugodt szavakkal felelt: — Honnan ismerjem felségedet, ha soha sincs itthon?

Albertnek nem sikerült királynak lenni, a katonát elküldötte, de előléptette kitűnő felelőért. Ennyit tett, mint király...

De ahogy az egészét unta, az összes felvonulások s a cortegeket is s az egész százéves évfordulót is, ahogy valami szebbre vágyott, ahogy egy-egy könnyű elvonult néha a parkjába, ezt volt alkalma látni az arcán, amikor az udvari páholyhoz közel állva, pár évvel ezelőtti Brüsszelben a régi frontarcosok felvonulását nézve, csak a királyt élveztem. Ötvenszer szalutált. Ötvenszer kellett szalutálnom mert ötven vezető osztotta részre a meletet. És Albert szalutált. De ahogy szalutált, az elsőnek unalommal és lelki fájdalmakkal, mondhatni kiüszkeléssel önmagával szemben s ahogy már a végefelé szalutált, abban elhalt az egész királyság, az már egy kész forradalom volt, abban már a közírtárság ébredett.

S mikor vége volt az ünnepnek, nem tudom, az embernek vannak megmagyarázhatatlan s hűlye percei, oda akartam szaladni Alberthez, hogy megmondjam neki, hogy én megértém. S ha tudtam, hogy az semmi, hogy

őt egy külföldi újságíró megérti, mégis csak futottam volna. De a kordon nem engedett. Maradtam hát s ekkor láttam, hogy Albert mégiscsak király.

A belgák most azt mondják, meghalt Albert király. S Albert nyilván boldogabb lenne, ha az embert temetnék benne. Ha nem a királyt ravataloznák fel, hanem az intellektuelt, aki órákig állott egy-egy kép előtt a brüsszeli művészek kiállítási csarnokában.

Mikor vallási örületében annak idején Bécs Pius pápa előtt lehorolt s II. József, ez a legkitűnőbb király is elbukott, mert a nép hitte ellen hiába harcolt, akkor még utolsó óráiban azt mondta Piusnak, őseire visszatérve, kiket Pius felmagasztalt előtte: — Csak sajnálhatom a királyokat, akik nem voltak mások, csak királyok.

Nos, Albert minden volt, csak éppen király nem s hogy nem is úgy élt, mint egy király, a halálában is megőrizte ezt. Hegymászás közben zuhan le a Marches les Dames csúcsáról, bricsesben, szőke bakancsban, egy kötéllel a derekán. Lezuhan a Marches les Dames csúcsáról, az intellektuális életéből vissza a királyt megillető fönséges ravatalra, ahonnan egész életén keresztül folyton csak menekült.

Nagy izgalom és lázas munka közben készülnek az új pénzügyi javaslatok

Allandó tárgyalás alatt áll az új adósságrendezési törvény is

Bukarest, február 22.

A képviselőház tudvalevőleg csak csütörtökön ül össze ismét, hogy most már megkezdje érdemleges munkáját, az új törvényjavaslatok, elsősorban az adóügyi tervezetek, a konverziós törvény és a közigazgatási rendszert módosító törvény vitáját. Addig a figyelem főleg a minisztériumokban lázasan készülő javaslatok körül összpontosul, amelyeken, a kiszivárgott hírek szerint, az utolsó percekben is újabb és újabb változtatásokat eszközölnek.

Az adósságrendezési törvény végtelenül nehéz és sokoldalú kérdését még mindig folytatódó tárgyalás tárgyalja a külön e célra kiküldött bizottság. Ujabbban a romániai bankok

általános szövetsége is terjedelmes beadványt juttatott el a pénzügyminisztériumhoz, amelyet szintén megvizsgálunk. Noha a konverzió végleges rendezését engedélyezett moratórium már a jövő hónapban lejár, a legújabb konverzió végleges formája még nem született meg.

Ezzel szemben készen állnak az adótörvények. A Tempo jelentése szerint a köztisztviselők és magánhivatalnokok adóját olyképpen reformálják meg, hogy csak

az évi 9000 lejig terjedő tisztviselői jövedelmek lesznek adómentesek.

Erről hivatalos megerősítés azonban még hiányzik.

Érdeklődnek a külföldi szakértők

Az új adótörvények különben élénken érdeklik az országban tartózkodó külföldi pénzügyi szakértőket is, akik, nyilván a külföldi hitelezők érdekében, tudni kívánják, hogyan vezeti tovább a kormány az adóbejáratot. A szakértők felkérték a pénzügyminisztériumot, hogy az adóügyi törvénytervezeteket fordításban mutassa be nekik.

Kedden este egyébként másodsorban tartottak nagy megbeszélést a szakértők Slavescu Viktor pénzügyminiszter részvételével.

Ezalkalommal folytatták a román kormányának Románia fizetőképességéről szóló jelentése tanulmányozását.

A szakértők rövidesen megszerkesztik a maguk ideiglenes „ellenjavaslatát”, amelyet átadnak a kormánynak, majd Párisba visszatérve, még részletesebben feldolgozzák az itt gyűjtött anyagot egy második nagy jelentésben, amelyet egy a hitelezőknek, mint a kormánynak eljuttatnak.

Hogy a kormány milyen képet festett az ország fizetőképességéről, azt korábban már ismertettük. A végkövetkeztetés nagyjából az volt, hogy

azt is csak nagy erőfeszítésekkel fizetjük, amit eddig teljesítettünk, a hiba pedig nem az országban van, hanem az általános válságban, a nemzetközi gazdasági elzárkózottságban és a kereskedelmi háborúban, amely a román kiviteli cikkek árát és mennyiségét katasztrofálisan lenyomta.

Ismét tisztviselőleépítés?

A fővárosi sajtó úgy tudja, hogy a pénzügyminisztérium a takarékoskodás elvétől vezérelve, szorgalmasan dolgozik a pénzügyi szervezetet módosító törvényjavaslaton is. A javaslat egy csomó hivatal megszüntetését, illetve egyszerűsítését írja elő egy a minisztériumban, mint a külső szerveknél. A minisztériumban például megszüntetik az árverési hivatal igazgatóságát, a fogyasztási illetékek igazgatóságát, a minisztériumi tisztviselők hitelezését, stb. Helyettük kisebb méretű alosztályok lesznek. Hasonlóképp járnak el a kincstár vidéki szervezeteivel is.

Az érem másik oldala azonban, hogy az átszervezés és takarékoskodás folytán ismét csomó állami hivatalnok válik feleslegessé. Egyrésztük egyikeznék elhelyezni más állami szolgálatoknál, másrésztük azonban el kell bocsátani. A pénzügyminisztériumban most töprengnek azon, hogyan lehetne minél méltányosabban és minél kevesebb surlódás nélkül

végrehajtani a kínos és kevés népszerűséggel járó műveletet.

A SZENÁTUSBAN

tegnap délután a belga király tragikus sorsáról való megemlékezés után Pop-Csicsó István, a napokban elhunyt nagy erdélyi politikai emelkedő áldoztak. Hiescu Tony elnök meghalt hangja emlékeztetése után sorra szólaltak fel a pártok és vallásfelekezetek képviselői, majd a kormány nevében Antonescu igazságügyminiszter, méltatva Pop-Csicsó István egyéniségét és érdemeit. A gyász jeléül felfüggesztették az ülést.

Ezután Antonescu igazságügyminiszter választott Jorgának a Stere-ügyben. Sterét tudvalevőleg a szenátusban ülő tábornokok és több szenátor nem akarják beengedni a szenátusba, azzal, hogy meg a világháború alatt hazatérülést követett el. Az igazságügyminiszter közölte Jorgával, hogy az ügy iratát már nem lehet feltálni. Hosszas és eredménytelen vita

után még egy csomó interpelláció következik majd sor kerül a napirendre: a trónfelirat vitája.

FRENTIU PÜSPÖK: A KERESZTÉNY-SÉGNEK MÁRTIRJAI VOLTAK, DE GYILKOSAI NEM

Az első felszólaló Frențiu Valeriu püspök, aki beszéde bevezetésében megemlékezik Duca miniszterelnök meggyilkolásáról és ezzel kapcsolatban a gyilkosságért felelős politikai áramlatokról is. A püspök kiemeli Duca érdemeit és nagyságát, majd kijelenti, hogy az utóbbi időben már nem is anarchisták, hanem fiatal diákok, vagy az iskolából alig kikerült fiatalok kezdenek merényletekre vetemedni.

— Ezek a gyilkosok, — mondta a püspök, — azt állítják, hogy az országot és a kereszténységet védik. Az országnak azonban nincsen szüksége ilyen védelemre, a kereszténység pedig nem ismeri az erőszakot. Az ország rend és fegyelem által virágzik fel. A kereszténységnek vértanúi voltak, de gyilkosai nem. A kereszténység szeretetet, békét, megbocsátást és megértést hirdet.

Majd arról beszélt, hogy manapság sokan hirdetik a parlamentarizmus eszáját.

Szerinte a parlamentáris rendszernek lehet

— Aranyernél és az ezzel járó bédugulás, repedés, kelés, gyakori vízelési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez

nek hátrányai, de ebből nem következik, hogy az egyetlen kiút a parancsuralom.

A szenátus ezen ülése során nyújtotta be Antonescu igazságügyminiszter az ostromállapotok dekretum ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

A BELGA KIRÁLY TEMETÉSE

alkalmából, csütörtökön délelőtt, a Szent-József székesegyházban gyászmise lesz a polgári és katonai méltóságok és a külföldi diplomáciai kar jelenlétében. Ezen a napon, mint már közöltük, az összes közhivatalok és iskolák szünetelnek.

NEKIK KEVÉS, NEKÜNK SOK

Ujabb jelentések szerint a Lupta már részleteket közöl arról, hogy a külföldi szakértőkre milyen hatást tett a Románia fizetőképességéről szóló jelentés, valamint az új adóügyi törvényjavaslatok halmaza.

Az adók körül vita folyt le a szakértők és Slavescu pénzügyminiszter között. A külföldiek megjegyezték, hogy az új javaslatok csökkentik az „adózási anyagot”. A pénzügyminiszter szembeállt ezzel a felfogással, mondván, hogy az adókönyvitések nem veszélyeztetik az állam bevételeit. A leszállításokat ugyanis ellensúlyozzák a biztonságosabb behajtható adónemekhez hozzáított pótlékok s az adóeltérőletek megnevezése.

Románia külföldi kötelezettségeit illetően a szakértőknek az volt a véleménye, hogy az ország fizetőképese, csak nem áttalálóképese. Vagyis elismerik, hogy devizában nem bír pontosan fizetni, de lebben tudna. A következtetés nagyjából az, amire már fentebb rámutattunk: esetleg kívánni fogják az államadósságok lejáratát utján való kiegyenlítését.

A megbeszélések különben még folynak.

Mi a RHODINE ?

Az „Usines du Rhône” készítménye, amelyet évekig tartó kísérletek után hoztak piacra.

Rhodine abszolút hatású gyógyszer SPANYOLNÁTHA, NEURALGIA, NÁTHA, REUMA, MIGRÉN ellen.

A Rhodine tablettát vízben azonnal oldódik, nem izgatja a gyomrot, sem a szívet, nem fárasztja a veséket és teljesen iztelen.

Egy 20 tabletta tartalmú alumínium tubus ára csak... Lej 28.—

Egy 4 tabletta tartalmú alumínium edény ára... Lej 8.50

Rhodine kapható az ország összes gyógyszerüzében és drogériáiban.

VILÁGPOLITIKA

Mi következik Franciaországban?

Páris, február 22.

A kamarának az az ülése, amelyen a bemutatkozó Doumergue 455 szóval 125 ellenében kapta meg a bizalmat, ugynevezett „nagy ülés” volt. Azza tette egyrészt a miniszterelnök személye, a bibliai koru, galambösz agastyán, aki már klasszikusnak számít Franciaországban. Az új kormányfő hihetetlen tisztelőnek és népszerűségnek örvend Párisban. Hét évig már elnöke volt a Harmadik Köztársaságnak. Felajánlották neki, hogy újrapasztázzák. Ezt finom gesztussal visszautasította. Mindenki tudta, hogy a visszautasítás mögött egy régi szerelem kontúrjai húzódnak meg. Doumergue a szerelmet öreg napjaira házasság formájában szilárdította meg. A házasság, külső körülményeinél fogva, nem volt összehangolható az elnöki tisztség etikettszerepeivel. Doumergue az uralkodói rang és a szerelem között az utóbbit választotta. A francia kispolgárban sok a romantikára való hajlam. Doumergue a visszautasítás óta nemcsak tisztakezü, érdemekkel és méltóságokkal teljes politikus, hanem egyben élő regényhős is.

De nagy ütés volt a bemutatkozás napja nemcsak Doumergue, hanem kormányának tagjai miatt is. Csupa nagy név! Pártelnökök, volt miniszterelnökök, tudósok, a háború hősei! A „történelmi” garda. Az a nagy névsor, amely a háború előtti Franciaország politikáját képviseli. Sőt mondhatnók, hogy a századforduló Franciaországát. Hiszen Barthou, a külügyek irányítója, már 1914-ben miniszter volt! Mikor a reakciós frontharcos-szövetség azt követelte Doumerguetól, hogy kabinettjét az ifjú (azaz jobbszélső) korszaltályból állítsa össze, a felelet így hangzott:

— Többre becsülöm a tapasztalatot, mint a fiataloságot!

Igy aztán az ifjú radikálisok és az ifjú fasiszták, a 30 és 33 évesek kimaradtak a kormányból. „Dinamita jöttek az állami agastyánok!” — olvassom valahol. Az a látszat, mintha Doumergue-gel és kollégáival az őszbecsavarodott, tisztos, békebeli konzervativizmus jutott volna hatalomra.

TIZ NAPPAL EZELEŐTT

még egy erős, ruganyos, energiát sugárzó és aránylag fiatal politikus állott, Doumergue helyén, a kamara elé: Edouard Daladier. A képviselőház tonibolt, örjögött, birkózott, Daladier a bizalmat alig el tudta kicsikarni. Most ugyanigy tonibolt, örjögött a T. Ház. Am ezuttal lelkesedésben. A szélsőjobbtól be, mélyen a radikálisok padsoraiig, tapsolt mindenki. Doumergue óriási csatát nyert, akár csak 1926-ban, a megelőző koalíciós kormány idején, Poincaré. Ebben az ünnepelő tombolásban egyedül a Leon Blum-féle szociáldemokraták maradtak némák, a lelkesedés áradata ellen pedig hangosan, nyíltan csupán a hat kommunista képviselő nyilatkozott meg, akik torkaszakadtukból és szünet nélkül kiáltották:

— Gyil-ko-sok! ... Gyil-ko-sok!

Ez azonban nem annyira Doumergue-nek és az új kormánynak, mint inkább Daladiernek, a bukott miniszterelnöknek szólt, aki sápadtan húzódt meg a padokban.

Egyébként azonban, mondjuk, mindenki Doumergue-et ünnepelte. A szélsőjobbjított kedélyek megnyugodtak és „összeleplegtek” a mindig mosolygó politika veterán körül. A nagy testvériesülésben például Henriot képviselő ur, a legharcosabb jobboldali, visszavonta azt a puskaoros indítványát, hogy a bukott Daladiert és kormányának tagjait helyezték vádló alá. Xavier Vallat pedig, egy kiráypárti reakciós, emelkedett hangon jelentette be, hogy ama tíz év óta, mióta a képviselőház tagja, először fog a köztársaság kormányára szavazni. Ami egyébként eléggé kellemetlenül érintette a radikálisokat, mert hiszen hogyan is jönnek ők egy Xavier Vallat-val, a royalistával egyazon politikai tából cseresznyezni?

A FRANCIA KISPOLGÁR

álláspontját tükrözi vissza a kamarának ez a lelkesedése és összhangja. A francia válság rendkívüli feszültségének nem felel meg a Doumergue-féle megoldás. Bár

Van még romantika

Magyar táncosnő, akit egy dúsgazdag olasz herceg veszt feleségül

Nápoly, február 22.

Különös szerencse érte Füredy Márta magyar táncosnőt, aki már hónapok óta Olaszországban működik. Füredy Márta pár héttel ezelőtt megismerkedett egy es-

télyen Gravina szicíliai herceggel, aki a szicíliai főnemességnek egyik legelőkelőbb és leggazdagabb tagja.

Az ismeretségből szerelem fejlődött ki s a herceg rövidesen feleségül fogja venni Füredy Mártát.

„A szász bankok már hozzáálltak az üzleti tevékenységhez”

— mondta a szász bankigazgatók küldöttségének szónoka Dimitrescu bank-kormányzóinak

Bukarest, február 22.

A Banca Națională kormányzójánál tegnap a szász bankok küldöttsége jelent meg, amelynek tagjai Schuller, a nagy-szebeni Bodenkreditanstalt vezérigazgatója, Teutsch Henrik, brassói és Klein nagy-szebeni bankigazgatók voltak. A küldöttség üdvözölte Dimitrescu bankkormányzót új hivatala átvétele alkalmából s egyben beadványt nyújtott át, amely a szász bankoknak a konverzióra vonatkozó különleges kívánságait tartalmazta.

A küldöttség felhívta a bankkormányzó figyelmét az erdélyi szász bankok betétjeinek különleges jellegére. Ezek a pénzek valóban az összes néprétegek takarékoságának gyümölcset képezik. Ezt a körülményt kérte a küldöttség tekintetbe venni, mert — ugymond — a hitélet helyreállítás Erdélyben csak akkor lehetséges, ha a régi takarékosági betéteket ugyanolyan feltételek mellett likvidálják, mint a követeléseket, különösen a mező-

gazdasági követeléseket.

A küldöttség többek között a következő adatokat közölte a szász bankokról:

Részvénytőke (1932 december 31-iki adatok szerint): 545,023.800 lej.

Nyílt tartalékok: 205,768.093 lej.

Tartalékok kétes adósságokra: 50,876.927 lej.

Betétek: 1,676.656.080 lej.

Visszeszámitások a Banca Națională-nál: 520,183.612 lej.

Ezek a számok — köztük másfélmilliárdon felüli betét — fogalmat ad a szász bankügy jelentőségéről.

Megjegyezte végül a küldöttség, hogy a szász bankok már hozzá is láttak a hitéleti felelevenítéséhez s a nagyobb pénzintézetek új alapokon már meg is kezdték az üzleti tevékenységet, betétek átvételét, kihitelezéseket stb.

A kormányzó válaszában megígérte, hogy a szász pénzintézetek minden indokolt kívánságát teljesíteni fogja.

A borzalmak háza

Halmozott szörnyűség, amelynél rémesebbet még a mostani nyomor sem rendezett

Páris, február 22.

A Metz közelében fekvő Montigny városkában a nyomor irtózatos tragédia szennációjával szolgált.

A hajmeresztő rémdrámára tüzeset vezette rá a hatóságokat. A tüzoltókat értesítették, hogy Röhrich Alfonz munkanélküli bankhivatalnok lakásán tűz keletkezett. A tüzoltók természetesen kivonultak s amint a lakásban elharapózó lángokkal vesződték, gyors egymásutánban fedezték fel a szerény lakásban lejártsódott borzalmak egyes fejezeit.

Kiderült ugyanis, hogy a tűz azért keletkezett, mert

Röhrich maga öntözte le a butorokat benzinnel s velett csóvát a gyulékony anyaggal átitatott padlóra. Előbb azonban két nő-

vérét megfojtotta és önmagának is felvágta az ereit.

A két leányt holtan találták meg a lángoló lakásban, Röhrich maga még élt s őt azonnal kórházba szállították és első segélyben részesítették.

Ezzel azonban a kigyulladt ház borzalmas szennációi nem zárultak le. Oltás közben a tüzoltók a lakás butorait igyekeztek kihordani s így fedezték fel, hogy

az egyik ágy alatt még egy harmadik holttest is van. A három gyermek anyjának holtteste feküdt ott, amint később megállapították, immár nyolcadik napja.

A vizsgálat megállapította, hogy az anya természetesen halálal mult ki.

Röhrich Alfonz később a kórházban maga-

mennyire ősz, bármennyire romantikus egyéniség, bármennyire rokonszenves és kellemes legyen a mosolygó agastyán, sem szociálpolitikailag, sem alkotmánypoli-

itikailag nem hoz rendkívülit. De a polgárnak, aki megrémült a vértől, aki megijedt a felfordulástól, mégis Doumergue az embere, mert békét, megnyugvást, kiegyezést hirdet. Az új kabinet a szolidaritást tapsolja a polgárság, jobbtól baloldaliig. A kamara pedig visszhangot ad a polgári közvéleménynek. Sőt visszhangot adnak neki a parlamenten kívüli fasiszta csoportok is, látván, hogy a vérengzések, felfordulások, izgatások pillanatnyilag elcsenvenyesek lettek.

Azonban a nagy szolidaritás hamuja alatt izzik a parázs. Munkanélküliség! Pénzügyi válság! Felkorbácsolt gyűlöletek!

Meddig áll ellen Doumergue és társai együttese, amely a legellentétebb erőket és irányokat gyűjtve magába, anugy is együtt született a halál csirájával?

KÜLPOLITIKAI VONALON

a „nemzeti kormány” már jelentősebb eredményeket érhet el, mint belpolitikailag. Ugyanis az új kabinetben a radikálisok elvesztették a külügyek irányítását. Ez természetesen is volt, mert Doumergue, mint köztársasági elnök sem értett már egyet a Briand-féle irányzattal, amelyet a

radikális párt, több-kevesebb eltéréssel, mindmáig követett.

A külügy irányítását Doumergue „saját” embere, Barthou vette át. A radikálisok, tudvalevőleg, széles szövetségi rendszert akartak ilyképpen:

1. Páris Londonnal, Washingtonnal, Moszkvával.

2. Róma és Berlin ellen.

Barthou ezzel szemben a jobboldali irányzatot képviseli. Amely nemzeti biztonságot követel. Amely kételkedik a francia—oros szövetségben. Amely élesen szembenáll Berlinnel és álmódzva gondol vissza az aranjúezi szép napokra, a mikor Mainz fölött még a francia trikolór lebegett.

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diéta és elátás.

Legnagyobb luxus — Mérsékelt árak. Kúra, sport, szórakozás.

hoz tért és a kiküldött rendőrszt előtt meg-rázó vallomásban mondotta el a hajmeresztő rémülmény részleteit.

Hosszu idő óta volt kereset nélkül s egész családjával a legborzalmasabb nyomorban és legembertelenebb nélkülözések között tengette életét. Anyjukat annyira megviselte a sok gond és éhezés, hogy 8 nappal ezelőtt meghalt. Pénzüik nem volt arra, hogy temetéséről gondoskodhassanak. A holttestet tehát elrejtették az egyik ágy alatt. Az a tudat azonban, hogy anyjuk temetetlen és már oslásnak indult holttestével kell együtt élniük, a három Röhrich-gyermekek teljesen felőrölte az idegzetét. Tegnap aztán a két leány mérget vett be. Az adag azonban: nyomoradag volt és nem okozott halált. Ekkor a két halálraaszt leány arra kérte a fiutestvért, hogy végezzen velük.

Röhrich előbb az egyiket, majd a másikat fojtotta meg puszta kézzel, majd idegrohamot kapott, de még mindig volt elég lelki ereje ahhoz, hogy a lakást leöntözze benzinnel és felgyújtsa. Végül felvágta az ereit. A tüzeset miatt azonban kivonultak a tüzoltók és gondjaikba vették, mielőtt maga is elpusztult volna a másik három holttest közelében.

A borzalmas tragédia, amelynél rémesebbet és kegyetlenebbet aligha termelt ki korunk általános nyomora, egész Franciaországban óriási megdöbbenést váltott ki.

Erdélyi írók Székesfehérváron

Budapest, február 22

Kedden az erdélyi Helikon írói Magyarországi felolvasó körutjuk során Székesfehérvárra érkeztek. Az erdélyi írókat a pályaudvaron meleg fogadtatásban részesítették. Az odaérkező Kemeny Jánost, Kós Károlyt, Nyíró Józsefet és Dsida Jenőt a pályaudvaron Farkas Sándor helyettes polgármester üdvözölte, meleg szavakkal. Ezután a Vörösmarty társaság nevében köszöntötték az írókat, kik a társaság helyiségében tartották meg felolvasó estélyüket. A termet zsúfolásig megtöltötte a közönség s nagy lelkesedéssel ünnepelte a felolvasókat.

Habsburg Ottó is megjelenik Albert belga király temetésén

Brüsszel, február 22

A tragikusan elhunyt Albert belga király ravatalát a szerdai nap folyamán teljesen elborították a koszorúk. Többek között Habsburg Ottó is megjelent a ravatalnál és koszorút helyezett el a Habsburg-család nevében. A temetése is ő fogja a családot képviselni.

Albert király temetésével kapcsolatban jelentik Budapestről, hogy a pesti rádióadóállomás csütörtökön déli 1 óra 5 perc kezdettel közvetíteni kezdi a nagy pompával lefolyó királyi temetést.

Barthou a külügyi székben Poincaré hangmányaikat képviseli:

Erős kéz, hadsereg, glóri!

S ehhez igen jól igazodik Petain marsall, a verduni hős, a hadügyi székben.

✱

Egyelőre tehát béke van, a francia kispolgár tapsol, eszik, iszik, alszik.

De jobbról és balról tart a készülődés és ezt elfojtani Doumergue a maga özszevissza, kierőszakolt kormányával győnge lesz.

A csend, rend, nyugalom, kiegyezés illuziójában siet Páris a belpolitikai harcok és külpolitikai erőszakosságok hónapjai felé.

(m. i.)

Jön a tavasz!
Működő pontbázisú magánnyelvtanítás!
MAUTHNER-MAG
60 ÉVE A LEGJOBB!
Képe 40-ik sz. nagy képes tananyagát tartalmazhat
ingyen és bérmentve!
román magtérmetű és magtérmentetelm
Lésvy. Társ. ARAD.

Bulevardul Regele Ferdinand 42. Tel. 269.
Sürgőnycim: MAUTHNEREK.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük elcsúszott, a mai napon postautóval küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőket, szíveskedjenek ezen postautóval a felhasználtával az előfizetés megújítására szolgáló összeget megelőző átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folytatásának küldésében megszakítás álljon elő.

Tomcsa Sándor:

Életfélélem

Szín: egy orvosi rendelő.
Beteg (az orvosi vizsgálat után már majdnem teljesen fel van öltözve): Szóval — doktor ur?

Orvos: Hát kérem... mindenképp ragaszkodjék ahhoz, hogy megmondjam az igazat?
Beteg: Természetesen: igen! Ugy, ahogy megbeszéljük. Ezt ígéretéhez híven, nemcsak elvárom, hanem követelem.

Orvos: Akkor... hogy is mondjam... ha önnek vannak valami elintéznivaló ügyei...
Beteg: Érttem. Még csak annyit, doktor ur: sürgősen tegyem rendbe a dolgaimat?

Orvos: Ez az, amit nem lehet tudni. A természet minden szabályt és gyakorlatot áthuzhat. Esetekben az igazság kegyetlenség, de ön ragaszkodik hozzá. En az esetben legjobb tudásom szerint is csak annyit mondhatok, hogy ön öt perc múlva halott lehet, de elérhet öt-hat évig is. Mindenesetre, ne izgassa magát.

Beteg: „Ne izgassam magam.” Doktor ur, én köszönöm, de elengedem önnek ezeket a konvencionális műszavakat és csak így mondom, hogy halálom előtt öt perccel mégis úgy igazulok, ahogy éppen akarok.

Orvos: Nyugodjon meg, kérem, hisz az említett öt perc csak elméleti oldala a dolognak.
Beteg: Már amennyiben az ötévi időtartam is csak teoretikus.

Orvos: Hát ebben, sajnós, igaz van önnek.
Beteg: Doktor ur, én, ami a halált illeti, teljesen nyugodt vagyok. Ezt minden belső remegés nélkül mondhatom. Két évig néztünk egymással farkasszemet Tirolban, ez most csak a folytatás. Öt perc múlva, vagy öt év múlva — mindegy. Más, amitől én félek...
Orvos: Mitől?

Beteg: Mitől? Az élettől. Az „addigi” élettől.

Orvos: Megnyugtathatom, kérem, hogy ennek a betegségnek éppen az az érdekessége, helyesebben jellemzője, hogy a beteg szinte az utolsó percig friss, jó, fájdalommentes „egészségnek” érve.

Beteg: Nézze, doktor ur, én nem a további életem biológiai oldalától félek. A szenvedéstől, összeroppanástól s tudom is én mitől, pláne akkor, mikor ön ilyen megnyugtató, friss, jó, fájdalommentes, sőt egészséges halállal biztat.

Orvos: Bocsanat, akkor, mikor ön szinte személytelenül nézi ezeket a kérdéseket...

Beteg: Természetesen, ön ezek után megengedheti magának a könnyebb „ügykezelést”. És én, ha ön tudna adni, nem is a halál, hanem az élet ellen kérek valami tanácsot, gyógyszer, irt. Mert, mint mondtam, ez remít ki-mondhatatlanul.

Orvos: Nem értem.

Beteg: Istenem, ez érthető is, mert önök, orvosok, mégis inkább a halál kérdésével vannak tisztában... Ha nem untatom: én a további életviteltem formájától félek.

Orvos: Untatni nem untat, de...

Beteg: Oh, kérem, hogyne, megmagyarázom bővebben... Most, hogy a jelekre, — de két héttel az ön európai hírére is — támasz-

kodva, megtudtam, hogy a vég — így mondom — minden pillanatban beállhat, nem fogom tudni legyűrni a lehetőségnek azt a tudatát, hogy ez a percem az utolsó. Mindig az, amelyikben éppen élek. Most képzelje el, doktor ur, ennek a gondolatnak monstruózus voltát. De próbáljon elképzelni egyebet is. Látam egy képet, ez volt a címe: XVI. Lajos a vesztőhelyen. A képen az alakok és tárgyak hajnali szürkéségbe voltak beállítva, összefolyva, elmosódottan, csak XVI. Lajos alakja volt fényben. Utolsó mezében állott, mely a nyaknál már fel volt bontva, szemében már a tulvilág fénye tükröződött, mozdulata súlyos volt és hősi, amint egyik kezét emelte esküre, vagy áldásra. E kép, azzal a tudattal, hogy itt az illető egy pár pillanat múlva tényleg meghal, fenséges volt, maradéktalan és megdöbbentő. Röviden: tragikus. De ha a körülményektől eltekintve és a vonatkozásoktól függetlenül néztünk eme megvilágított alakra, azt is nézhettük ki belőle, hogy egy hiányos öltözött ur, reggel felé, kissé becsipve tántorog-

haza és azon gondolkodik, hogy hol is lakik? Doktor ur, én már így fogok állni mint ez a Lajos, — aki Samson urnak a „La Thermométre” című lap szerkesztőjéhez írott levele szerint... mindezt olyan hidegvérrel és olyan nyugalommal tette, mely mindnyájunkat bámulatba ejtett... — bizony, doktor ur, ezután már így fogok állni a vesztőhelyen, mint egy hősi, ég és föld közt lebegve, tulvilágra irányított szemekkel, szent dultságban, királyi mozdulatokkal — és az emberek röhögni fognak engem, doktor ur. Egyrészt, mert erre az embereknek hajlamosak van, — másrészt, mert csak én fogom tudni hogy egy perccel a halál előtt állok. És ilyenkor az ember nem tagadhat meg magától egy kis pózt, egy kis beállítottságot, egy kis színházat... Elrémülök, ha arra gondolok, hogy éppen lecsúszófeleket fogok enni füstölt kolbással és az egészet magamra rántom... A halál, doktor ur, nem igazán ha úgy látja, hogy megizzadtam, azt az életfelelem teszi... De már igazán nem tartom fenn tovább... Mivel tartozom?

ABLAK

A Times kairói tudósítója érdekes részleteket közöl azokról az ásátásokról, a melyeket az egyiptomi kormány I. E. Quibell és I. P. Lauer vezetésével végeztet a sakkarai lépcsős piramis körül. Megtaláltak egy kilencven láb hosszú, kettős, egymás felett futó földalatti folyosót a piramis alatt. Mindkét folyosó megnagyozott beomlott és a folyosók padlóját tele volt szétvert órák maradványaival. A két folyosóról körülbelül száz tonna törmelék hordtak ki és most folyik a szétvert órák darabjainak összeszedése és kiválogatása. Az ásátásokat vezető két archeológus reméli, hogy legalább néhány száz órázát össze lehet állítani az értékes töredékekből. A órák között a legszebbek alabástromból készültek, de vannak köztük porfirból, dioritból és más anyagokból készült órák is. A legfontosabb az, hogy a órákban tintaszerű festékanyaggal készült hieratikus betűkkel — nem hieroglifákkal — írt feliratok vannak. Mithogy pedig a órák a Krisztus előtt a 22. században élt Foser fáraó idejéből valók, ezeknek a feliratoknak igen nagy tudományos jelentőségük lehet, mind történelmi, mind pedig az egyiptomi írás fejlődésének tanulmányozása szempontjából. A órák temetkezési célokat szolgáltak, de a piramis sarkamrait értékesebb tartalmuktól ókori rablók fosztották meg.

Eddig szól az érdekes jelentés. Milyen különös, ha majd ezer év múlva ráakadnak a németországi tudományos eredményekre, feljegyzésekre és megállapításokra a mai rablók kezénymát, szinte ugyanezt a jelentést majd akkor is le lehet adni.

„NINCS EGYEBUNK, CSAK A REMÉNY”

— És mikor remélhetem, hogy uraságod fizetni fog?...
— Örökké, kedves barátom, folyton remélheti...

— Hunyadmegyei hírek. Miksán János sófőrt, — aki tavaly októberben teherautójával elűtötte Petka Annát, — a bíróság nem találta bűnösnek és felmentette. — Boldea Vasile és Boldea Juon vulkán lakosok még 1929-ben megkészték Nemes Petru munkát. A most megtartott törvényszéki tárgyaláson a bíróság Boldea Vasile 10 napi elzárásra és 250 lej pénzbírságra, Boldea Juont pedig 200 lejre ítélte. — Regán Simion Sebehelyi közvédelmi lakos múlt év decemberében Medgyesi Rudolf szászvárosi kereskedőtől 350 lej értékű ruhát lopott. Tettét beismerte. A törvényszék 15 napi elzárásra ítélte. — Brenea Login 28 éves szolgaleány gazdájától, Muntean Áron sárfalvai lakostól lisztet és tojást lopott. A bíróság a szolgát 20 napi elzárásra és 300 lej pénzbírságra ítélte. — Sztojka Juon, a karánsebesi vadászrezd közlegénye, Koszta Juon pojnícato-mai gazdától 30 darab juhot lopott. A megkésztett gazda két hónap múlva a lopott juhokból huszonhatot megtalált Sztojkanál. Az elvesztett 10 állatot azonban már hiába követelte vissza. A mai napon megtartott tárgyaláson a bíróság Sztojkat 3 hónapi fogságra, 300 lej pénzbírságra és 560 lej bírságköltség megítélésére ítélte. — Krisán Juon Szentandrás közvédelmi lakos 1914-ben az orosz frontra került. Két hónap múlva fogságba esett és azóta Szibériában élt, ahol családot is alapított. A napokban érkezett haza Oroszországból. Elmondta, hogy ő meg volt elégedve az ottani helyzetével, de erős honvágy gyötörte és ezért jött haza.

— Magyar dalestélyt rendez Bukarestben a magyar dalárda február 24-én, szombaton este 9 órakor a köztisztviselők palotájában (Palatul Funcionarilor Publici, Piața Victoriei). A műsor számai a magyar férfi- és vegyeskari irodalom színe-javából vannak összeválogatva. Múltán megérdemli ez a komoly kulturmunkát kifejtő egyesület a bukaresti magyar közönség érdeklődését és támogatását. A műsort táncmulatság követi. Részletes műsort tartalmazó meghívót kívánatra készséggel küld a dalárda elnöksége, (St. Sft. Voevozi 50.).

— Nem az erkölccsel, az észszel van baj. Csikszederáról jelentik: Csibi Imre Barabás 55 éves, nyolcgyermekes gyergyóditrói gazda hamis tanulás vádjával került a csikszederai törvényszék elé. A súlyos büncselekményt a vádirat szerint, azzal követte el, hogy Banu Vitólu vitó gyergyóditrói jegyző sikkasztási bűntudatában két egymással homlokegyenest ellenkező tanuvallomást tett. A vizsgálóbíró előtt eskü alatt tett vallomásában igazolta, hogy Banu Vitó az eltulajdonítással gyanúsított összeget a község részére vette fel, míg a törvényszék előtt, szintén eskü alatt, azt igazolta, hogy a kérdéses összeget a jegyző kölcsön címén vette föl a befizetőtől. Mihelyt ügyész ott a tárgyalóteremben kérte a letartóztatását, amit a törvényszék el is rendelt. Csibi sirva adja elő, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ő nem emlékszik egész határozottan, hogy történt az eset. Hamis tanuvallomást nem akart tenni. Mentségül hozza föl, hogy az ősi cseplés alkalmával gabonát szállított az egyik cseplőgéphez. Amikor le akarta rakni, a kékvető összetartó rud kötele elszakadt s ő a szekerről fejfel a földre esett. Elvesztette az eszméletét. Öt héten át nyomta az ágyat s azóta észbeli képességei nagy fogyatékosságot mutatnak. Csibi Barko Alajos tanu szószentet igazolja a vádlott állításait. Határozottan leszögezi, hogy a vádlott a szerencsétlenség óta nem egészen következtet. Ezt mindenki tudja a faluban. A bíróság közvetlen és gyors kérdésekkel meggyőződik, hogy Csibi Imre összefüggéstelenül beszél. Az ügyész ellenzése dacára elrendeli, hogy a vádlottat orvosok vizsgálják felül s adjanak véleményt róla. Március hetedikére újabb tárgyalási hatánapot tűz ki s addig is elrendeli Csibi szabadlára helyezését.

— A Székelyföldön a falvakig merészkednek a medvék és a farkasok. Kézdivásárhelyről jelentik: A Kézdivásárhely környékén fekvő falvakban az utóbbi időben nagy riadalmat keltett az, hogy a közeli erdők vadjai, — medvék és farkasok, — olyan nagyon elszaporodtak, hogy a falvak közvetlen közelébe is elmerészkedtek és a falvak külső részén lakó gazdák állataiban kárt tettek. A vadak elszaporodásának oka az is, hogy megszigorították a fegyvertartási engedélyeket.

— A brassói pénzhamisítók ügyében letartóztatott kézdivásárhelyi gyanúsítottakat szabadlára helyezték. Részletesen beszámoltunk arról a nagy pénzhamisítási ügyről, amelynek a főszerepe Brassóban volt. A pénzhamisító banda számai vidékre is kinyultak, sőt egész Romániát behálózta. A rendőrség akkor lepett erőteljes működéskébe, amikor egy brassói nagykereskedő hamis ötszázásokat akart feladni a postára. A kereskedőt azonnal letartóztatták és ő azt vallotta, hogy a hamis pénzt Kloos kézdivásárhelyi hentesből kapta. Ezen a réven kerültek be a szövevényes ügybe Kloos és Kuna kézdivásárhelyi hentesmesterek. A két hentes a rendőrség kézdivásárhelyről átkísérte a brassói ügyészségre, ahol Pascu Radu főügyész vette kezébe az ügyet. A főügyész erőteljes vizsgálatot folytatott le, hogy teljes fényt derítsen a nagyméretű pénzhamisításra. A vizsgálat azonban nem tudta megállapítani, hogy a két kézdivásárhelyi hentesnek milyen kapcsolatai voltak a hamisítókkal, vagy, hogy egyáltalán voltak-e kapcsolatai. Ennélfogva Kloost és Kunát az ügyészség szabadlára helyezte s amennyiben a további vizsgálat sem fog rájuk nézve terhelő adatokat kideríteni, az eljárás is teljesen megszüntetik ellenük.

— Az örök csendőr. Csikszederáról jelentik: Idősebb László Ferenc csikkarfalvai gazdának hasonló nevű 22 éves fia helyett az ottani csendőrség kiképzésére a csikszederai törvényszék elővezetési parancsát. A gazda nem jelent meg a tárgyaláson s a csendőrséget parancs nem teljesítéséért 500 lej pénzbírsággal sújtották. Erre az öreg székely gazdát a csendőrségre vitték s mindaddig ott tartották, míg rokonai és szomszédai össze nem gyűjtötték az összeget. A Magyar Párt csikszederai jogvédő irodája útján László Ferenc följelentette a hatalmukkal visszaélő csendőröket. A följelentésről tudomást szereztek a falvak urai s siettek a gazdának visszaadni a jogtalanul „behajtott” összeget. Értesüléseink szerint Rádulescu csikszederai csendőrszárnyparancsnok szigorú vizsgálatot vezetett be s érdeméhez méltóan fogja megbüntetni a bűnös. Itt említjük meg, hogy más csendőri önkényeskedésekben is, melyeket rendszerint rendes katonai szolgáltatást töltő közcsendőrök követek el, szigorú vizsgálat indult, melynek befejeztével a bűntettek sem fognak elmaradni.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József víz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz.

★ Rosemary átmegy a híd. Amerikai történet. Irta: Christine Whiting Parmenter. Az emberi lélek legfinomabb hurjain játszik a megkapó szépségekkel tölt meg és a minden ízében modern korszellemet éreztető, romantikus regény. Amerika társadalmi életének kispolgári miliójába lépünk, egyszerű, derék embereket ismerünk meg, becsületes munkában töltött életüket, egy-egy titkon őrzött álmot a fájó szívekben, majd friss erővel nyílnak meg előttünk a szabadabb tekintetű fiatal nemzedék új horizontjai. Egy tehetséggel és bájjal megáldott, fiatal leány küzdelmes útja. Az új jövőt építő harcok fiatalaság diadalmas útja, a mely az életben mindenütt fellelhető örök szépségekre, felejthetetlen örömszerepekre tanítja meg a könnyű olvasót. A Palladis-nak ez a legújabb Félpengős Regénye nemcsak mint érdekesítő, izgalmas olvasmány számíthat népszerűségre, hanem, mint olyan könyv is, a melyből a mai, ezer gondokkal küzdő generáció biztatást és hitet meríthet. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

— Munkában a csiki segédtanfelügyelő. Tudósítónk jelenti: A legutóbbi tanügyi átszervezés során Csikmegye négy új segédtanfelügyelőt kapott. Ezek kötelességükhez híven, naponta rójják a megyét és ellenőriznek. Hogy mi lesz ebből, arra nem is jó gondolni.

LAKBERENDEZÉSÉNEK MEGVÉTELÉNÉL

LEGYEN ÓVATOS!

SZÉKELY RÉTI

BUTORGYÁR R.T.-TŐL TC.-MUREŞ FIOKOK: BUCUREŞTI — BRAŞOV

PÁNCÉLSZEKRÉNYT

megvételre keres:

BEIERSDORF & Co. S. A. R.

Brassó, Str. Iuliu Maniu 39

Kulturmunka az van,
de ez még nem elég

A jelen „Lássuk” tartalmából mindenki örömmel állapíthatja meg, hogy Csikszereda dícséretreméltó munka folyik. Elismerésre méltó munka. Nincs valamire való egyesület, mely ne csinált volna, vagy ne készülne valamire. Dolgoznak. Nemes versenyre keltek egymással a magyar nyelv, a magyar kultúra érdekében.

Nincs itt kicsinyelkültségnek és gáncskodásnak helye. Le a kalappal.

Hogy mégis megállunk e jelenségnél, nem kedvtelésből tesszük.

Sulyos, s kellemesnek egyáltalán nem mondható kötelességből. Kötelességből, mert meg kell állapítanunk, hogy más vonalon alszik minden.

Reménytelenül alszik, noha szervezni dolgozni kellene. Olyan lázas munkára van szükség, mint még soha. És semmit sem csinálunk.

A csiki székelység, eltekintve kulturális szervezeteitől, teljesen szervezetenül áll. Gazdasági Egyesülete négy esztendő óta nem dolgozik, pedig mindenki érzi, hogy erre szükség van. Tanítani kell a gazdát. Fejlesztetni tudását s ezzel kapcsolatosan ébreszteni öntudatát. Az Első Székely Fakitermelő Szövetkezetet nagy lelkesedéssel alakították meg. Most gáncsolják, noha tisztában kell legyenek azzal, hogy ez az alakulat halad helyes irányban. Ezt kellene erősíteni és köréje csoportosulni.

Igy aztán nem csoda, ha politikai téren egyenesen kétségbeesztő a helyzet. Hiányzik az annyira szükséges öntudat. De honnan is legyen, ha senki sem igyekszik ennek fejlesztése és nevelésére?

Azt hangoztatják: nincs a komoly szervező munkára és célok kivételére anyagi lehetőség. Senki sem tud áldozni. Az ellenkező bizonyítására, csupán a kulturális egyesületek hatalmas anyagi sikerét hozzuk fel. Soha el nem képzelte sikereket.

Nem akarjuk elhinni, hogy csak a kulturális célok tudnak hatalmas tömegeket megmozgatni és áldozatra sarkalni. Nem mert a közgazdaságban rejlő élet sokkal könnyebben elérhetné ezt. Aztán a kisebbségi sorsközösségben szorosan egymás mellett kellene dolgozni a nagy célokért.

Kart a karba öltve elő lehet teremteni a szervezéshez szükséges összegeket. Sőt elő is kell és így kell előteremteni, mert elő lehet. Elő példák bizonyítják.

És ha lehet és ha nincsenek leküzdhetetlen akadályok, miért nem csináljuk? Hisz órától-órára, sőt percről-percre romlik a helyzet. Félre kell tenni már egyszer a kicsinyeskedéseket. Meg kell érteni, hogyha ez a kisebbségi sors-élmények alatt térdrekenyerített nép élni akar, egy táborban van a helye.

Ha ezt meg nem érti, kétségtelenül a megsemmisülés örvénye felé rohan.

Eftimiu Viktor „Prometheus”-a Csikszeredán

A Katolikus Népszövetség szociális szakosztálya égisze alatt dr. Hirsch Hugóné elnöknő hetek óta nagy gondot készít elő Eftimiu Viktor „Prometheus” című drámáját. A Herczeg Ferenc „Bizanc”-ának hatalmas méreteire emlékeztető darab bemutatására már teljesen készen állanak a szereplők, csupán a színpad nehéz technikai kérdéseit kell megoldani.

A Budapesten nagy sikerrel előadott dráma színváltozatait Hirschné tervei szerint elkészítették s azon tanulmányozták a nehéz megoldásokat. Hosszas munka árán sikerült kiküszöbölni az összes nehézségeket, úgy, hogy a nagyszabású darab gördülékenyen fog leperegni.

Csik, sőt a szomszéd vármegyék székelylakossága előtt is közsímet az a tény, hogy a dr. Hirschné által rendezett darabok igazán kulturális és művészeti eseményt jelentenek. Így aztán érthető, hogy a március 5. 6 és 9-iki bemutatók iránt már most óriási érdeklődés nyilvánul meg. Hogy a darabot a lehető leghübben fogják visszaadni, arra az elismert rendező személyén kívül biztosítékot nyújt az a tehetséges műkedvelő gárda, amelyet dr. Hirschné nagy érzékel válogatott össze.

A csiki mezőgazdasági kamarát meg akarja menteni az időközi vezetőség

Memorandumban tárta föl eddigi eredményeit

A szakmai kamarák leépítése során a csikszeredai mezőgazdasági kamara megszüntetését is tervbe vette a földművelésügyi miniszter. Az igazság kedvéért le kell szegyeznünk, hogy az intézmény működése ellen, amióta csak fennáll, számtalan kifogást emeltek a gazdák. Még akkor sem voltak megelégedve vele, amikor választott tagok vezették.

Közel két év óta pedig időközi bizottság ott az ur. A nemzeti-parasztpárt békási és vaslábi hivatalt egy-egy mezőgazdasági időközi bizottsági hellyel jutalmazta. Az új kormány alatt annyiban változott a helyzet, hogy a nemzetiek mentek s jöttek ők.

Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni, ha a székelység erősen kifogásolták az intézmény működését. Nem sok hasznát hajtott nekik, holott égető szükség van rá.

A kamara időközi bizottsága emlékiratban fejtette ki a miniszter előtt a feloszlítás elleni érveit. Hatalmas számokat sorakoztat fel annak bizonyítására mellett, hogy mit tett és mit szándékozik végezni.

Igy három évi működése során megkétszerezte a termőterületek nagyságát. Évente 200 ezer lejt költött nemes vetőmagokra, terménymelésre szempontjából. Bevezette a gyümölcs- és takarmánytermelést. A gyümölcsfák fergéit kiirtotta. A legelőket megjavította. 26 ezer lejt költött évenként fűmagra. 3 ezer 500 gyümölcsfát ültetett ki, igen csekély ellenérték fejében a gazdák között. A szárnyas tenyésztést és méhészetet szakelődásokkal odaajlasztotta, hogy jelenleg 5 ezer méhcsalád van a megyében. A ló-, szarvasmarha- és juhtenyésztés terén 850 ezer lejt költött.

A kamara felügyelete és segítségével 5 tejszövetkezet létesült s három alakulófélben van. Elejét vette a minden évben megismétlődő állatjárványoknak s ecélből évente hatvanezer lejt bocsátott az állategészségügyi közegnek rendelkezésére.

A csikszeredai románnyelvű háztartási iskolát évi 75 ezer lejlel segélyezte, ugyanott 8 leányt ingyenesen nevelt. Két tanulót saját költségén tejfeldolgozásra tanított és egy fia-

talembert felsőbb gazdasági iskolába járat.

Végül a falusi gazdák oktatására 150 ezer lejt költ.

Ezekről a számadatokról és széleskörű munkáról a földművelésügyi miniszterhez címzett memorandumból szereztünk tudomást. Addig nem igen tudott senki rólu. Nem, mert a munka nagyrészt nem székel falvakban végezték. A befektetések sem ott történtek. Noha a kamara fenntartásához szükséges összegeket a székel gazdák izzadják ki. Hisz köztudomás szerint a csiki mezőgazdasági kamara költségvetésében magyar nyelvű gazdasági szakfolyóiratokra és újságokra egyetlen ban sem volt felvéve. Az előadásokat is legtöbb esetben tolmács után bonyolították le.

Mindezek dacára állítjuk, hogy a kamarára szükség van. Szükség van, mert a megye gazdasági tekintetben el van hanyagolva. Azzal a reménnyel állítjuk, hogy fennmaradása esetén egész más alapokon fog dolgozni. Olyan formán, hogy a székelység is hasznát látja.

Óriási siker jegyében: Három este hozták színre a „János vitéz”-t

Közkívánatra még kétszer meg kell ismételni

A dr. Nagy Béné elnökle alatt működő Öltáregyesület és a csikszeredai Dal- és Zeneegyesület, Sarkadi Elek karnagy vezetésével hosszú heteken át fáradságos, de annál lelkiismeretesebb munkát fejtett ki a legszebb magyar daljáték: a „János vitéz” sikeréért. A megérdemelt siker nem is maradt el.

A pazar pompával, a vidéki színvonalon messze felülemelkedő zenével megrendezett előadásokra három napon át seregestől tödultak az emberek. Az előre hirdetett három előadásra a jegyek elővételben keltek el, de ennek dacára újabb és újabb embertömegek vonultak föl, úgyhogy a legutolsó előadásnál már a rendőrség vette kezébe a rendfenntartás irányítását, amit az Öltáregyesület lelkes hölgyei legnagyobb igyekezetük mellett sem tudtak megfelelően ellátni.

Ritkán látott a csikszeredai Vigadó hatalmas terme ehhez hasonló sikert. Az egész megye látni akarta a darabot. A falvakból minden elképzelhető járművön igyekeztek az előadásra. A terem nem bírta befogadni az érdeklődőket. Közkívánatra még két ízben kell megismételni az előadást.

Festői és korbü viseletben a nehéz daljáték minden képét és színét nagy igyekezettel és készséggel domborították ki a szereplők.

Ifj. Dóczy János a címszerepben, saját költségén előállított festői öltözetében, kellemes hangjával és megjelenésével megérdemelt tapsorkánokat aratott. Nagy Margit — Iluska, Velegh Sándor főgimnáziumi tanár Bago trombitás, Biró Teréz

— gonosz mostoha, Szabó László — strázsester, Hellwig Vilmos — francia király, Dürné Hellwig Ella — francia királykisasszony és Bartha János — falucsoz szerepkörökben szereztek felejthetetlen élvezetet a közönségnek, mely nem volt hálátlan az elismerés terén. — Vértörőre tapsolta a tenyereit.

Veress László, Drocsa Imre, Gál András, Nagy Ferenc és Nagy Pál, mint fegyelmezett huszárok emelték a sikert.

Buzás Izabella, Cerbu Florica, György Baba, Harcsa Annuska, Kovács Hanna, Köszler Ildiko, Veress Magda és Zakariás Magda mint a francia királyi udvar hölgyei, korbü viseletben tökéletes menüztet lejtettek.

Czirják Ilus, Harcsa Mancsi, Moldován Jolán, Moldován Olga, Máthé Erzsike, Nyegre Irén, Petres Baba, Simo Mancsi, Szabó Piri és Tefu Manyika, mint Tündérszág tündérei balletet táncoltak.

Seimath László, Bakcsi Gyárfás, Orbán Jenő, Fried László, Tamás Lajos, Dávid Gábor, Simo Ferenc, Drocsa Emma, Drocsa Panni, Gergely Erzsike, Hellwig Gusztó, Hellwig Hilda, Hellwig Janka, János Irén, Csizsér Sándor, Dávid Gábor, Illés Rezső, Kopacz Tamás, Kövér Sándor és Szakács István kisebb szerepeikben nem kevésbé járultak hozzá a kitűnő játék hatalmas sikeréhez.

Nagy elismerés illeti meg Sarkadi Elek karnaggal az élen a Dal- és Zeneegyesület, melynek tagjai a legnagyobb tökéletességgel adták vissza Kacsóh Pongrácz szerzeményét.

IRNI KELL RÓLA,

hogy a többször hirdetett szigorú ebzárlat dacára, különösen a város külső utvonalaiban, valószínűleg fenyegetik a járókelők testi épségét a szabadon csatangoló kutyafalkák. Nem egyszer lát az ember botjával irtózatossan kapálózó polgárt, akinek hadat üzentek a kutyák s védi ellenük börtöt s a mai gazdasági körülményeket messziről jellemző ruházatát. Ilyenkor már egyszer etekintetben komolyan venni a rendőrség intézkedését.

hogy a Chircă Péter tanfelügyelő, kerületi felügyelő előléptetésével megüresedett állás körül éktelen harcok dühnek. Hármán is el akarják foglalni a helyét. Így aztán viharznak a szenvedélyek. A jelöltek politikai „éremekkel” igyekeznek túllélelni egymást. Közben egyiknek sem jut eszébe, hogy esetében a közoktatási képzettség is számítana. Ezt azonban csak mi gondoljuk így. Illetékes helyen minden bizonnyal a politikai szolgálatok döntenek.

hogy a csikszeredai ipartestülethez tömegesen érkeznek a falusi tagoktól a feljelentések. A közterhek nyomán tönkrement s iparengedélyüket visszaszolgáltató iparosokat jelenik föl azok, akik abban a szerencsés helyzet-

ben vannak, hogy futja még adóra. A határt nem ismerő adóprás idejuttatta az iparosokat. Közönséges besugókat és kontárokot csinált belőlük. Az első csoport félt szomorú helyzetét, míg a második dolgozni kényszerül, ha éhen nem akar halni. Az ipartestület minden eszközzel rendet próbált teremteni, de nem sikerült. Most a bírósághoz teszi át a kontárgyűjt. Határozzon az: szabad-e dolgozni iparengedély nélkül a tönkrement iparosnak. A döntés világos. De azért a kereseti sáncokból kibrudaltak csak dolgozni fognak. A fekete, száraz kenyérért kell dolgozniuk.

hogy az első székel fakitermelő szövetkezet a Csikszenttamás községi vásárolt erdő kitermelését befejezte. Közel két hónapon keresztül adott 100 embernek kenyeret. A kitermelt anyagot megfelelő haszonnal értékesítette is. Értékeléseink szerint néhány héten belül újabb kitermeléshez fog. Tehát él és dolgozik a legkomolyabb csiki szövetkezeti vállalkozás. Nem halt bele a torpedóba. Igazán itt volna az ideje, hogy az agyak megtisztuljanak s egyszer rájöjjenek az izzó-vérig székel vállalkozás fontosságára.

hogy a társadalombiztosító pénztár még min-

dig nagy előszeretettel hajtja föl járandóságait, ezzel szemben egyre-másra építi le az orvosi kerületeket. A biztosításra kötelezett tagok napról-napra szaporodnak, az orvosok viszont fogynak. Ha így haladunk, egész nagy-szerű egészségügyi viszonyok közé kerülünk a társadalombiztosító révén, mely szociális küldetessel jött.

Jóitékonyság

Példaadó összetartásra vall az a tény, hogy a csikszeredai Zsidó Nőegylet, székel létszáma ellenére is, nagy szeretettel gondoskodik szegényei és magukkal tehetetlen betegeiről.

1926-ban érezte először szükségét a csiki zsidó társadalom egy szegényeknél gyámolító intézménynek. Deutsch Lipót né elnökletével meg is alakították az egyesületet. Ezelőtt négy évvel Deutschné előrehaladott korára való tekintettel lemondott a tisztségről, mire örökös diszelnöknőnek választották.

Az általa életrehozott intézmény jelenleg Bermann Márkusné elnökletével kitűnően tölti be szerepét. Tisztán az egyesület által rendezett estélyek jöve-

BERMANN MÁRKUSNÉ

delméből állelemmel, tűzfával, ruhával, sőt készpénzzel is segélyezi az egyre jobban szaporodó szegényeit. Üres kézzel egyetlen megszorult ember sem távozik. Különösen nincstelen betegeire fordít nagy gondot. Szükség esetén kórházba, esetleg nagyobb városi kórházba utalja őket, ahol aztán élelmezésükről is gondoskodik.

Március harmadikán a Bukarest vendéglő helyiségeiben rendezte meg az egyesület szokásos téli estélyét, melynek tiszta jövedelmét ugyancsak a szegények segélyezésére szánta.

Vidit és szepit
Sermandrée
Puder és Crém

A legnehezebb rejtvény, amin feladni lehet

De egyáltalán hogyan bírnak négy hónapig éhezni? Érthetetlen!

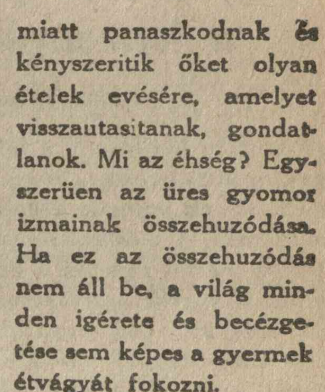
Egy kimutatás szerint eddig körülbe-

Rockefeller is egyike a Népszövetség legnagyobb támogatóinak és kétmillió dollárt adott az új népszövetségi palota könyvtáralapja javára.

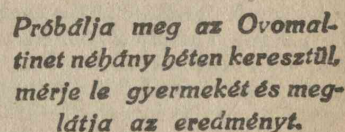
A cigány, a bíró felszólítására be-
nyult a mellényzsebébe és kivett onnan

Ez a besugó a Bukarest—konstancai vonaton utazott s véletlenül olyan fülkében

A besugó a drámai párbeszédből kivett annyit, hogy a fiatalember leányke-

c) azokat a tápszereket tartalmazza, amelyek az agy és ideg szöveteinek fő alkotói.

50. — 98. — 175. — 320. —

OVOMALTINE

-t és egészséges
gyermekai lesznek

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

A rendőrség azt is megállapította, hogy a fiatal nőnek görög utelvele volt és azt már az összes szükséges vizumokkal ellátták az előrelátó lánykereskedők.

A letartóztatottak ügyében már be is fejeződött a vizsgálat. Jelenleg még az ügyészség fogházában ülnek, de a napokban **Pascu Radu** főügyész az ellenük szóló vádiratot is elkészíti és megtartják ügyükben a tárgyalást.

5 méter hosszú. tengely 45 mm., 4 álló csapágó, áttétel szij és szijkerék, olcsón kapható

BEIERSDORF & Co. S. A. R. cégnél
Brassó, Str. Iuliu Maniu No. 39.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Nagyváradon javultak a terményárak

Nagyvárad, február 22

A szerdai hetipiacon a falusiak között nagy örömet okozott, hogy Nagyváradon emelkedőben vannak a gabona és terményárak. A munkakamara hivatalos közlése szerint szerdán a következő árak voltak a váradi hetivásáron: buza 370—380, rozs 230—240, árpa 190—200, zab 200—210, tengeri 90—100, széna (réti) 50—80 lej mázsája, míg a heremag kilója 35 lej, a kövér sertés kilója élősúlyban 18—20 lej.

A CFR új átszámítási árfolyamai

(Bukarest) Az államvasutak igazgatósága közli, hogy 1934 március 1-től kezdődően az idegen pénzek beváltási árfolyama a vasuti pénzváltóknál a következő: Francia frank 6.65 lej, svájci frank 53.15, aranyfrank 32.60 aranydollar 167.60, bukagos 23.80, német márka 41, hollandi forint 68.55, cseh korona 5.05, norvég korona 24.60, líra 9.05, török 28.65, dán korona 24.60, líra 9.05, török font 81, angol font 532, bolgár leva 1.25, lengyel zloty 20, szerb dinár 2.66, görög drachma 1.07, aranypengő 29.60, és osztrák schilling 23.80 lej.

Csikszereda ipartestülete létszázados évfordulójának ünnepére készül

A Székelyföld egyik legöregebb ipartestülete Csikszeredán székel. Csikszereda és vidéke ipartestülete 1884-ben alakult, közvetlen az idevonatkozó törvény megszavazása után.

Öt, állandó munkában töltött évtized hosszú idő. Nem is mult el eredménytelenül. A csikszeredai ipartestület tudta és teljesítette is kötelességét. Minden viharban védte tagjait. Fejlesztette kulturájukat, s a többi társadalmi osztályok előtt közmegbecsülést vívott ki részükre.

Tekintélyes vagyont is gyűjtött. Ma saját házában működik. Nagy kaszinó- és vendéglőhelyisége nem lebecsülendő hasznát hajt. Külön aggménház áll a munkából kidőlt, szegényen maradt iparosok részére. Hogy az aggménháznak még nincs lakója, tisztán annak az örömdetes körülménynek tudható be, hogy még a testület tagjai közül senki sem szorult közsegélyre.

A fáradságos, de eredményes munka kiemelkedő határkövéként fogják megünnepelni a létszázados évfordulót. Ez alkalommal az 1916-os menekülés alkalmával eltűnt testületi zászlót is pótolni akarják. Bíró József elnök és Részegh Viktor titkár nagy lelkesedéssel, fáradságot nem ismerve dolgozzák ki az ünnepség részleteit. Tervezik a zászlót és gyűjtik az adatokat az iparosság nagyobb megmozdulásait és kiemelkedőbb alakjait megörökítő jubileumi album kiadásához.

A testület kebelében folyó rendszeres munka jóelőre sejteti, hogy a készülő jubiláris ünnepély méltó lesz az intézmény múltjához.

OROSZORSZÁG TEXTILIPARA

(Moszkva) Oroszország januárban 30.597 t gyapottfonalat termelt, ami a havi előirányzat 97.9 százalékának felel meg. Készárut 208.7 millió tonnát termeltek, vagyis az előirányzat 91.3 százalékát. A gyapjuipar januárban 3.936 t (112.5 százalék) gyapjufonalat és 8.2 millió m. kész szövetet (110.3 százalék) állított elő.

Tisztújítás a kézdívasárhelyi ipartestületben. A kézdívasárhelyi ipartestület most tartotta tisztújító évi rendes közgyűlését. Az elnökválasztás meglepetéssel szolgált, amennyiben a tavalyi elnök 37 szavazatával szemben Kovács István asztalosmestert 68 szavazattal választották meg elnöké.

Erdélyben csak három kamara marad: a kolozsvári, temesvári és a brassói

A feloszlátott kamarák hattagu vezetőséggel és három tiszviselővel megmaradhatnak

Bukarest, február 22.

Nyilvánosságra került az a törvénytervezet, amely leszállítja a kereskedelmi és iparkamarák számát. A javaslatot csatolják a törvénytervezethez, amely a mezőgazdasági és munkakamarák átszervezéséről szól és együtt nyújtják be a parlamentbe.

A tervezet szerint a következő kamarák maradnak meg: Bukarest, Plojesti, Braila, Galac, Krajova, Jasi, Csernovic, Temesvár, Kolozsvár, Brassó, Kiseneo és Konstanca. A kamarákhoz tartozó körzeteket külön minisztertanácsi határozattal fogják megállapítani. A törvény előírja azt is, hogy egy kereskedelmi- és iparkamara csakis törvény alapján szüntethető meg.

A kamarai választókat szakmák szerint osztják be, a választás pedig a jövőben nem listákkal, hanem név szerint történik. Megválasztottnak jelentik ki mindazon

jelölteket, akikre a szavazatok többsége esett.

A most is létező, de a fentiekből kimaradt kamarák megmaradnak mint alkamarok vagy fiókok, hattagu vezetőséggel az élükön. Személyzetük legfeljebb három tiszviselőből állhat. A hattagu tanács elnöke jogszerint alelnöke a főkamarának, amelynek körzetébe a fiók tartozik.

A kamarák bevételeiknek legfeljebb 50 százalékát fordíthatják személyi és anyagi kiadásokra. A kereskedelem- és iparügyi minisztérium fenntartja magának a kamarák felett a mindenkor ellenőrzés jogát. A jelenleg mindegyik kamaránál működő felügyelőbizottságot az új törvény megszünteti s ehelyett a számadásokat be kell küldeni felülvizsgálás végett az állami főszámvevőséghez.

Azonnan a törvény kihirdetése után feloszlátják az összes kamarák igazgatótanácsát s helyükbe 15 tagú időközi bizott-

ságot neveznek ki, a kerületbe tartozó megyék mindegyikéből 1—2 taggal. Ha sonlóképp feloszlátják a kereskedelmi és iparkamarák központi szövetségének vezetését is, amelynek helyébe szintén időközi bizottság kerül.

A kamarák összessége 8 szenátort választhat a szenátusba, négyet a kereskedői és négyet az ipari szekció.

A vezetőség egyik tagjának sem jár szetron, azaz napidíj az ülésekért, semmilyen formában.

Megjegyezzük, hogy ekörül a javaslat körül is, mint általában az új adóügyi és kereskedelmi törvények körül, még mindig folyik a vita és alkudozás az illetékes és érdekelt körök között. Egyes hírek szerint például lehetséges, hogy a minisztérium az utolsó percben meggondolja magát és tizenhatra emeli fel a megmaradó kamarák számát.

Borzalmas számok, amelyek mindent megmagyaráznak:

Évről-évre jobban és jobban zuhan az ország agrárkivitele

Bukarest, február 22.

A Románia fizetőképességéről szóló és a külföldi pénzügyi szakértőknek átadott kormányjelentés, amelyet nemrégiben közzétünk, kimutatta, hogy Románia kivitele, különösen mezőgazdasági termékekben, ijesztő mértékben visszaesett. Most hivatalos statisztikai adatok alapján, valamint ideiglenes, de szintén hitelt érdemlő táblázatokra támaszkodva számszerű részleteket közölhetünk agrárexportunk valóban katasztrofális visszaeséséről. Hasonlítsuk össze például az utolsó három év adatait:

Buzakivitel: 1931-ben 986 ezer tonna, 1932-ben 103 ezer tonna, 1933-ban 6 ezer tonna.

Kukorica: 1931-ben 1027 ezer tonna, 1932-ben 1739 ezer tonna, 1933-ban 519 ezer tonna.

Tojáskivitel: 1931-ben 12.9 ezer tonna, 1932-ben 15.8 ezer tonna, 1933-ban 8.2 ezer tonna.

Rozskivitel: 1931-ben 96 ezer tonna, 1932-ben 12 ezer tonna, 1933-ban pedig semmi.

Friss hus: 1931-ben 4.7 ezer tonna, 1932-ben 1.9 ezer tonna, 1933-ban 0.5 ezer tonna.

Sertéskivitel: 1931-ben 20.3 ezer tonna, 1932-ben 22.9 ezer tonna, 1933-ban 10.5 ezer tonna.

Élőmadarak: 1931-ben 2262 ezer darab, 1932-ben 2272 darab, 1933-ban 2511 darab. Ez az egyetlen cikk, amelynél egy kis emelkedés mutatkozik.

Árpakivitel: 1931-ben 1035 ezer tonna, 1932-ben 542 ezer tonna, 1933-ban 619 ezer tonna. A hanyatlás itt aránylag nem olyan ijesztő, sőt az előző évvel szemben emelkedés mutatkozik. Az árpa volt az egyetlen mezőgazdasági cikk, amelyet az elmúlt év utolsó hónapjaiban jelentősebb mennyiségekben vásárolt a külföld. Az árpatermés azonban oly bőséges volt, hogy sokkal többet lehetett volna kivinni.

A fenti kimutatás legfájdalmasabb tanulsága, hogy egyes mezőgazdasági termékek, mint például a román buza és rozs, szinte teljesen eltűntek a világpiacról.

A közgazdaság hírei

UTOLSÓ TERMINUS A KISÜSTÖKNEK

(Bukarest) A pénzügyminisztérium utolsó határidőt engedélyezett 1934 június 1-ig a szőlőbirtokosok és termőfajlatuladonok birtokában levő pálinkafőző üstök bejelentésére. A bejelentett üstökre tulajdonosaik megkapják a végleges működési engedélyt. A be nem jelentett üstökre azonban semmiféle engedély sem kapható és tulajdonosaikat az 1930-as szeszitörvény 40. szakasza értelmében megbüntetik.

AZ ÉV LEGNAGYOBB VASUTI KEDVEZMÉNYE

A Budapesten március 22—26 napjaiban az Országos Magyar Gazdasági Egylet által rendezendő mezőgazdasági kiállítás alkalmából március 17—31-ig nagy vasuti és vízumkedvezményekkel lehet Budapestre és onnan háromszor a vidékre utazni. A MÁV menet-jövetre 50 százalékos tarifaengedményt nyújtott menet-jövet, a CFR pedig jövet. E nagy kedvezményeken kívül az idén egy igen

értékes újítást vezettek be, amennyiben a kiállítási igazolvánnyal három utat tehet Magyarországon az igazolvány tulajdonosa 53 százalékos vasuti kedvezménnyel. Az igazolványok rövidesen beszerezhetők lesznek az összes menetjegyirodákban.

AMERIKÁBAN VÁSÁROL SÓT OROSZORSZÁG

(Newyork.) Az oroszok 24 ezer tonna sót vásároltak Amerikában, a távolkeleti szovjet-területek számára. A sót a haliparban akarják felhasználni. Ugyanakkor egy nagyobb motorhajót is vásároltak, amin dohányárut szállítanak Kamsatkába.

AZ USA CSÜKKENTI A GYAPOT-TERÜLETEKET

(Washington) Newyorki jelentés szerint a farmerbizottság végérvényesen megállapította az 1934 év gyapottermelési programját. Eszerint összesen 12.150.482 hektárra vonatkozólag kötöttek szerződést oly irányban, hogy ezeket a területeket nem ültetik be gyapottal.

AZ ERDŐDI IPARTARSULAT KÖZGYÜLÉSE

Az erdődi ipartársulat most tartotta 1933 évi rendes közgyűlését Külön József közmestermester elnöke alatt. A gyűlésnek, amelyen az erdődi iparosság teljes számmal megjelent, legfőbb pontja volt a szakmaközi csoportok megalkotása és egységármegállapítás az egyes iparágakban, továbbá rámutatva az elmúlt szomorú esztendőre, javasolta a kontárok elleni fokozott harcot. Majd Litteky Ferenc pénztáros és Stier István jegyző számoltak be az elmúlt év eseményéről. A közgyűlés jóváhagyta az előző választmányi tagok: Szilágyi Demeter alelnök, Leuchtenam Oszkár ügyv. Barna K., Tesler Gy., Reiser I., Huber I. ellenőrök, Salánki L., Grosz A., Csizsik M., Marx J., ifj. Feeser J., id. Lieb J., Baber M., König P., Lieb I., Schmiéd J., Bauer A. tagok tisztségét.

FRANCIA TENGERTINGENSEK ROMÁNIA SZÁMÁRA

(Páris) A francia kormány Romániának ez év első negyedére 200 ezer q besszarábiai tengeri kontingenst engedélyezett. Valószínűleg a második negyedére is ugyanennyiben állapítják meg a kontingenst. Franciaország ezenkívül még 100 ezer q román tengeri bevételét vállalta magára, aminek ellenértékéből 75 százalékot készpénzben, a fennmaradó 25 százalékot pedig repülőgépanyagban egyenlíti ki.

OROSZORSZÁG KÜLKERESKEDELMI POLITIKÁJA

A moszkvai pártkongresszuson a külkereskedelmi népbiztos kijelentette, hogy Oroszország a második öt éves tervgazdálkodás ideje alatt csak igen kis mértékű felszerelési importot fog keresztni. Az orosz gépipar a második öt éves terv alatt szükségleteit főként a belső termelésből fogja fedezni, ugyanígy a szovjetgazdálkodás főként belföldi nyersanyag-forrásokra fog támaszkodni. Kijelentette továbbá a külkereskedelmi népbiztos, hogy a szovjetkormány nem csatlakozik az autarkias országokhoz, de ennek ellenére nem hajlandó nagyobb külföldi bevásárlásokat eszközölni, ha csak ezek feltételei alapvetőleg meg nem változnak. Ha a szovjetkormány hosszulejártat hiteket vehet igénybe alacsony kamatozás mellett, akkor megfontolás tárgyává teszi, hogy nagyobb külföldi vásárlásokat eszközöljön. Ha azonban az árak emelkednek és a hitel kamatai továbbra is áremelkedéseket okoznak, a Szovjet nem hajlandó külföldön nagyobb vásárlásokat eszközölni.

Végül kijelentette, hogy a szovjetkormánynak sikerült külföldi adósságait nagy mértékben csökkentenie és külkereskedelmi mérlegét aktívá tennie. Mig Szovjetország külforgalmi egyenlege 1931-ben 300 millió rubellel passzív volt, ami 1932-ben folytatódott, de már 154 millió rubelre esett, addig 1933-ban először sikerült elérnie, hogy külforgalmát 150 millió rubel aktívummal zárta.

Halló, London-Newyork! Itt Tom Wilhelm Pozsonyból

A levert osztrák forradalom vezére nyilatkozik az Associated Pressnek...

„A Heimwehrt közönséges csirkefogókból toborozták... az osztrák munkásság politikai szabadságáért harcolt... a náci erősebbek lesznek...”

Az amerikai újságíró magánnyomozása szerint egy örült lövöldözése robbantotta ki Linzben a polgárháborút

Pozsony, február 22
Ma hajnalban fél három órákor betévedtünk a Tátra-kávéházba. A jazzzene játszott. Párok táncoltak. A nagy tükör alatt két elszánt sakkozó görnyedt a sakkasztal fölött. Még a zenét is tulharcogva kiáltja a termen keresztül a főpincér:

— Hallo! London meldet sich!
A hívásra egy Menjou-bajuszos fiatalember ugrik fel és rohan a telefonfülké felé.
Megtudjuk, hogy a fiatalember Tom Wilhelm, a The Associated Press of America berlini szerkesztője.

aki az ausztriai eseményeket jött tanulmányozni. Közel 10 perces telefonálás után Tom Wilhelm leül az asztalához. Két fiatal orvossal ül és tokaji bort iszik.

Nevet, amikor megtudja, hogy mi már tudjuk, ki ő. Tom Wilhelm elmondja, hogy a The Associated Press 1300 amerikai és kanadai újságot lát el hirszerzőlatával.

Egy örült robbantotta ki a linzi eseményeket?

Wilhelm angolos kiejtéssel bár, de elég jól beszél németül. Megtudjuk tőle, hogy Berlinben van a székhelye, ahonnan az ausztriai események híreire Bécsbe delegálták.

Három nap és három éjjel állandóan munkában volt, jóformán alig aludt valamit, azt is íróasztalára hajlva.

Linzben is volt, ahol beható nyomozást folytatott le. Szerinte és ezt így adta le az 1300 amerikai újságnak, a linzi eseményeket egy örült férfi robbantotta ki.

akij elmezavarában revolvért rántott elő, össze-vissza lövöldözött és vagy husz embert megsebesített. A hatóságok azt hitték, hogy a munkások szervezett megmozdulásáról van szó, vaktában viszonzni kezdték a tüzelést és állítólag ez robbantotta ki egész Ausztriában a véres polgárháborút.

Mialatt beszélgettünk, Tom Wilhelm újabb a telefonhoz hívják:

— Wien meldet sich:
Wilhelm újabb felugrik az asztaltól és rohan a telefonfülké felé, ahol a legújabb jelentéseket adja le Bécsnek, ahonnan azután Londonba, illetőleg Newyorkba kábelezik.

25 ezer lej napi telefon.

— Ma már harmadszor telefonálok. Az első egy kábelbeszélgetés volt Amerikával, amely 12.600 lejbe került. Az előbb Londonnal beszéltem. Ezért 5000 lejt fizettem ki. A hosszabb-rövidebb ideig tartó bécsi és berlini telefonbeszélgetésekkel együtt ma már huszonezer lejt adtam ki telefonra.

Kicsit elszédülök a számoktól és kibontakozik előttem a modern amerikai újságírás minden nagyvonulása. Néhány intimtást mond el az amerikai újságcsinálás kulisszatitkaiból. Kijelenti, hogy Amerikában nem igen fog jó benyomást kelteni, hogy asszonyokra és gyerekekre ágyúkkal lövöldöztek. Azután elgömbölyi a száját...

A Tátra-kávéház, ahol Wilhelmmel beszélgettünk, egyébként tegnap óta az európai újságírás központjában áll. Az amerikai Morning Post, a Newyork Press, a berlini Ullstein-lapok, a Právo Lidu és több svájci lap tudósítója érkezett Pozsonyba. Eleinte furcsának tűnik fel, hogy tulajdonképpen mit keresnek a nagy lapok és tudósítóirodák munkatársai Pozsonyban. A feleletet azonban Wilhelmtől kapjuk meg, aki elmondja, hogy Berlinből egyenesen azért küldték Pozsonyba, hogy interjút szerezzen Julius Deutsch dr.-tól, az ausztriai szociáldemokraták legendás vezéralakjától.

Wilhelm elmondja, hogy Deutsch dr.

nagyyszerűen beszél angolul. Ahogy már ilyenkor szokás, kicséréljük egymás között az anyagot. Wilhelm meg van lepve a friss hirszerzőlatától és különösen a Bécsben feibukkant monarchista propagandáról adott anyagunk lepte meg szenzációs frissességével. Amikor ezeket az értesítéseinket közöltük vele, azonnal „összeköttette” magát Londonnal és leadta az anyagunkat. Londonból, mint mondotta, nyomban lekábelezik Amerikába és 1300 újság hozza majd azt, amit Wilhelm megtudott.

Vízszontszolgálat fejében átadja nekünk közlésre Julius Deutsch dr.-nak a The Associated Press of Amerika részére adott interjút, amit szószerint közlünk:

Mit mondott Deutsch dr. az amerikai világlapok részére

— Kik terhel a felelősség a vérengzésért? — kérdezte az Associated Press

szerkesztője.

— Mindazért, ami Ausztriában történt — felelte dr. Deutsch — a Dollfuss-kormány viseli a felelősséget. Évek óta megkísértem a fegyveres csoportok leszerelését, tárgyalásokat folytattam Dollfussal Ausztria nyugalmanak és békéjének érdekében, de ebből semmi sem lett.

— Igaz, hogy sok gyermek és asszony is áldozatul esett a harcoknak?

— Igen. Ott, ahol tábori ágyúkkal lőnek a házakra, ahol emberek laknak, ott természetes, hogy asszony és gyermek is áldozatul esik a lövöldözésnek.

— Igaz-e, hogy a bécsi munkásházakat, különösen pedig a nagy épületblokkokat várszerűen építették ki?

— Ez mesebeszéd. Hát látott már várokat nagy ablakokat? A várakat tudtommal nem a levegő és nap részére építik. Már pedig, mialatt mások várakat építettek, mi házakat építettünk nagy

Az angol fővárosnak nehéz vasárnapja lesz

Tizenkét menetoszlopban közelednek az éhségmársolók London felé

London, február 22.

Egyik távirati ügynökség jelentése szerint újabb „éhségmenet” indult meg az angol főváros felé. Ugy látszik, az angol munkanélküliek meg akarják ismételni az 1932-es nagy felvonulást.

A felvonulók az ország legtávolabbi részéből elindulva, 12 menetoszlopban közelednek London felé és program szerint vasárnap érkeznek oda. Kormánykörökben tartanak tőle, hogy a felvonulás nem lesz olyan, aránylag

békés lefolyású, mint az előző volt. A mérsékelt szocialisták ugyanis, a Labour Party, távoltartja magát a felvonulástól és a vezetés szemmel láthatólag szélsőbaloldali elemek kezébe került.

A mozgalmat támogatja a baloldali intellektuális egy része is. A híres oxfordi egyetem 200 diákja elébe ment és élére állt egy Lancashire felől közeledő menetnek, gondoskodva egyben a tüntetők ellátásáról is.

Az angol főváros vasárnap minden valószínűség szerint nyugtalan napot él át.

Egyelőre nem kell benyújtani az adóvallomásokat

Bukarest, február 22.

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint az 1934. évi adó-kivetésre vonatkozólag az adózóknak egyelőre nem kell adóvallomásukat megtenniük. A rendelkezés nyilván az adóügyi tervezetekkel áll összefüggésben, amelyeket még meg kell szavaztatni a

képviselőházban, hogy az új adókvetések munkája megindulhasson.

A rendelet értelmében tehát az adózó polgároknak, a pénzügyminiszter további közléséig, — sem adóvallomásukat, sem az adóalapból való levonások iránti beadványaikat nem kell benyújtaniuk.

Csak elkerülhetetlen esetekben szabad külföldi szakembereket alkalmazni

A minisztérium utasítása a munkaügyi felügyelőségekhez

Bukarest, február 22.

A munkaügyi minisztérium körlevelet intézett a munkaügyi felügyelőségekhez a belföldi iparban alkalmazott külföldi szakemberek ügyében. A minisztériumnak az a célkitűzése, hogy a rengeteg állásnélküli romániai szakértőt, — mérnököket, technikusokat, szakmunkásokat — juttassa elsősorban álláshoz és a külföldiek el ne vegyék előlük a helyeket. Éppen ezért a minisztérium felhívja a munkaügyi felügyelőket, hogy haladéktalanul lépjenek érintkezésbe az ipari és kereskedelmi vállalatokkal és közöljék velük, hogy a jövőben külföldi szakerő-

ket csak elkerülhetetlen esetekben alkalmazzanak. Közölte ezt a minisztérium az országos munkaadói szervezetekkel is, azzal a megjegyzéssel, hogy ha a gyárosok és többi munkaadók nem tartják magukat a rendelkezésnek, a minisztérium a beutazási engedélyek megvonása útján szorítja rá őket erre.

Az országban régebbi idő óta tartózkodó külföldi szakerőkre vonatkozólag nem intézkedik a rendelet, ezeket tehát nyilván nem háborgatják egyelőre. Valószínű azonban, hogy a legközelebbi tartózkodási engedély ellenőrzésénél erőteljesen érvényesíteni fogják a belföldi munka védelmének elvét.

ablakokkal, sok levegővel és napfény-nyel a szegény emberek részére.

— Meddig tarthatja magát a Dollfuss-kormány?

— Nem hiszem, hogy sokáig! Egy kormány, amelyet annyi véraldozat és bűn terhel, nem tarthatja magát sokáig. A francia kormányt sokkal kevesebb vér buktatta meg.

— Igaz-e az, hogy Önök erre a harcra fel voltak készülve?

— Nem voltunk felkészülve, a fegyverek, amikkel rendelkezünk még 1918-ból, a forradalom idejéből származnak, a mikor a köztársaságot védtük. Ha felkészültünk volna, akkor ezt sokkal régebben megtettük volna, akkor, amikor erősebbek voltunk. Én mindig figyelmeztettem Dollfussot, hogy közeledik a katasztrófa. Kértem, hogy dolgozzunk együtt, s mentjük meg az osztrák népet a katasztrófától.

— Mi a véleménye a Heimwehrről?

— A Heimwehr közönséges betörőkből és csirkefogókból áll, akiknek kezébe fegyvert adtak és rászabadították a munkásokra. Talán a Heimwehr egyes tagjai nem felelősek mindeztért, de a kik vezetik, azok igen. A Schutzbund tagjai szegény emberekből állanak, a kiknek nem volt cipőjük, nem volt mit enniük, és mégsem loptak. A legnagyobb zür-zavarban sehol nem fordult elő fosztogatás. Ez a fegyvermezetség azt bizonyítja, hogy Ausztria munkássága nem anyagiakért, hanem pillanatnyi előnyökért, hanem csakis a politikai szabadságért harcolt.

— Mi lesz a nációkkal?

— A nemzetiszocialisták erősebbek lesznek, mint eddig voltak. Ez a körülmény érthetően állandóan nyugtalanítani fogja a dolgozó népet.

Eddig szól Deutsch dr. nyilatkozata az Associated Press részére.

Legújabb

A MENEKULT OSZTRÁK SZOCIÁLDEMOKRATÁK

— mint jelentéseink mondják — Brün-
ben ütik fel tanyájukat. Bauer Ottó és Deutsch Gyula már ideutaztak és rövidesen Brünbe érkeznek Fényes László és Kéri Pál volt magyar munkászervek is.

A fegyverek utáni kutatás során a bécsi rendőrség újabb 100 embert tartóztatott le azért, mert nem szolgáltatott be önként fegyvereiket. Örizetbe vették Hajnal Jenőt, az Arbeiter Zeitung egyik szerkesztőjét is. Ugyancsak letartóztatták Hostovsky ezredet, a köztársasági védő-
őrség lövésosztagának parancsnokát.

AZ OSZTRÁK KÉRDÉSBEN

— amint a Daily Telegraph jelenti — a kisanant-államok és Franciaország között nincs meg a teljes egyetértés. A kisanant álláspontját Titulescu szegezte le, mikor aggodalmának adott kifejezést, hogy Mussolini osztrák-magyar összefogást készít elő. Ennél a megoldásnál még az is jobb, ha Ausztria tényleg Németországhoz csatlakozik. Franciaország természetesen más véleményen van és csak azért, hogy Ausztria csatlakozását megakadályozza, nem zárkózik el esetleg attól, hogy Mussolini valóra válthassa terveit.

GÖMBÖS MAGYAR MINISZTER-ELNÖK

Suvich olasz külügyi államtitkár fogadása után nyilatkozatot adott a magyar sajtónak és ebben a nyilatkozatában örömet fejezte ki, hogy az olaszországi látogatásának viszonzásaképpen Mussolini Budapestre küldte Suvichot. Gömbös ezerrint ez a látogatás kiválóan alkalmas arra, hogy a politikai és gazdasági kérdéseket megtárgyalják és a két ország és a béke érdekében további előrehaladást tegyenek lehetővé.

Suvich egyébként délután 4 órakor megkoszorúzza a hősök emlékművét, 5 órakor pedig megkezdte a tanácskozásokat Gömbös miniszterelnökkel és Kánya Kálmán külügyminiszterrel.

BORZALMAS FAGYHULLAM

vonul végig az Amerikai Egyesült Államok északi részén. Hatalmas fagy és hóviharak dühöngenek, amelyek szinte teljesen megbénítják a forgalmat. Brookvilben az egyik kórházban 10 ágybanfekvő beteg tüdőhalál áldozata lett, mert a kigyulladt kórházhoz a nagy hóvihár miatt a tűzoltók nem tudtak kivonulni. Newyorkban 35.000 hólapátoló dolgozik állandóan. Bostonban 3 halálos ítéletet nem tudtak végrehajtani, mert a hóhóvonata elakadt a hóvihárban. Filadelfiában 20 villamos kisiklott a hótörleszok miatt.

Szerkesztői üzenetek

P. Gy. A kért szakkönyv könyvosztályunkban kapható. Ára 60 lej. Ha személyesen befárad, azonnal megkapja. Örökség. Szíveskedjék a helybeli adóhivatalhoz fordulni közelebbi utbaigazításokért.

Művész. Ilyen könyv valóban volt, de vagy 20 évvel ezelőtt jelent meg. Nagyon naiv és felesleges olvasmány. Nem is ajánljuk önnek, hogy a festőművészet technikáját könyvből tanulja, sokkal többet ér, ha beiratkozik akár helyben is egy megbízható rajztanárhoz.

Hadirokkant. Két első kérdésre néhány napon belül adhatunk választ. Könyvrendelését átadtuk a B. L. könyvosztályának.

Károsult. Állampolgársági és katonai igazolványának elvesztését meg kell hirdetni a Monitorul Oficialban, meg kell várnia a törvényes határidő elteltét, amikor a hivatalos lap közli, hogy a kérdéses okmányok semmisek. Akkor aztán az illetékes községi elöljáróságnál, illetőleg hadkiegészítő parancsnokságnál kell kérnie az elvesztett okmányok másolatának kiállítását. Munkakönyve ügyében forduljon ahhoz a hatósághoz, amely kiállította. Egyébként az egész eljárást illetőleg kérje ki az illetékes községi elöljáróság utbaigazítását.

L. L.-né, Csernátfalu. Ha szabályszerű egyezség jött létre, akkor ez az irányadó és a moratórium kedvezményét az adás már nem veheti igénybe.

285 sz. előfizető. Ha szabályszerűen lemondott itteni állampolgárságáról és keresztülvezették palesztinai állampolgárságát itt is, akkor nem tarthat semmitől és rendes utlevéllel visszajöhet. Persze az ügy részleteinek ismerete nélkül az ön ügyében végérvényesen nem nyilatkozhatunk, mert lehet, hogy olyan körülmények forognak fenn, melyek az általános rendelkezésektől eltérő intézkedést engednek meg.

Alea iacta est. Nem az a fontos, hogy hol van az ingatlan, mely adóssággal van terhelve, hanem, hogy az adós földműves-e, vagy városi adós? Minthogy leveléből ez ki nem tűnik, kérdésére nem válaszolhatunk.

Régi olvasó. Sepsiszentgyörgy. Az ügy részleteinek ismerete nélkül nem avatkozhatunk olyan ügybe, melyben már ügyvédet bízott meg képviselővel. Tessék tőle tanácsot kérni.

N. S.-né, Bibarcfalva. Az ügyben nem látunk tisztán, de leveléből arra lehet következtetni, hogy valami szabálytalanság történt. Ép ezért forduljon azonnal egy

megbízható ügyvédhez és tegye meg az esetleg szükséges lépéseket. Mi a részletek kellő ismerete nélkül tanácsot nem adhatunk.

M. Lajos, Nagybárad. Arra, hogy hol szerezhet be nemes kanárit, forrásokat e rovatban nem ajánlhatunk elvi okokból. Azt a tanácsot adhatjuk azonban, hogy rendelje meg könyvosztályunktól „A nemes kanári” című kis szakkönyvet (50 lej), amely rengeteg nélkülözhetetlen adatot tartalmaz. Egyébként pedig a postán kapható nemzetközi válasz-szelvény mellékelésével forduljon Kun Tabáni János urhoz (Budapest, VIII., Üllői-ut 48), aki nagy szakértője a kérdésnek s bizonyára Önnek is készségesen ad felvilágosítást.

Fakirrá lesz a lelkünk. Könyve beérkezett. Legközelebb ismertetni fogjuk.

17. 3523. Minthogy csak általánosságban kérdezi, hogy kanári madár tetvessege mitől mulik el, pontos választ nem adhatunk. Felhívjuk figyelmét a könyvosztályunkban kapható „A nemes kanári” c. szakkönyvre (ára 50 lej), amely részletes utasításokat tartalmaz minden élősdire.

V. D. Sárkány. A bank álláspontja helyesnek látszik, mert csak abban az esetben köteles elfogadni betétkönyvvé való törlesztést, ha az, aki így akar fizetni, a konverziós törvény rendelkezései alá esik. Ezt a kérdést kell tisztázni az ön esetében. 2. Második kérdésére néhány napon belül adunk választ.

H. U. J.-né, Kovászna. Az ügy részleteinek ismerete nélkül nehéz véleményt nyilvánítani. A közölt a latolból úgy látjuk, hogy az ön követelése valóban konverzió alá esik, mert a törvény 12-ik paragrafusának s) pontja csak az örökségi osztályrész pótlásából származó követeléseket veszi ki a törvény rendelkezései alól.

Fóky. A román állampolgárságot megkaphatja, de ennek igen hosszadalmas útja van. Forduljon támogatásért a Magyar Párt ottani irodájához.

Ádám Zs., Kolozsvár. Beküldött kéziratait már kiszedtük. Legközelebb, a hogy a törvényes viszonyok megengedik, hozunk is belőlük.

M. M. 10.469. Külföldi állampolgár ingatlant nem örökölhet. Ha mégis ilyen örökség szállna rá, azt értékesítik és az örökös csak az ellenértéket kapja meg. Ugyanez áll az unokákra nézve is.

S. L. B. Betétkönyvvé való fizetést a bank csak attól köteles elfogadni, aki a konverziós törvény rendelkezései alá esik.

B. M. Nagyszeben. Kérésének sajnos, nem tudunk eleget tenni. Több adat, mint amennyit közleményünkben olvastott, nekünk sem áll rendelkezésünkre.

SPORT

Sport hírek

Toplica: A Toplicai Sport Club most tartotta meg az idei harmadik si-versenyét, melyen a Marosvölgye sífutói nagyon szép számban vettek részt. A hosszútávútfutásokat d. e., gyönyörű szép erdei utakon rendezték a görgényi havasok oldalából, míg a rövid távok délután voltak fuvós zenekari kísérettel, nagy érdeklődés mellett.

Az eredmények:
25 km.: 1. Gross Frigyes 2 óra 03 mp., 2. Kloss Waldemar, 3. Walter Mihály.

20 km.: 1. Gruzinszky Leó 2 óra 08 mp., 2. Moldován Zsigmond, 3. Vranceanu Dumitru.

2500 m. férfi: 1. Schiffbauer Emil 9 p. 23 mp., 2. Gross Fritz, 3. Halmen Ottó. 1502 m. leiskló akadály, férfi: 1. Kloss Waldemar 2. Walter Mihály (T. S. C.), 3. Schiffbauer Emil.

1000 m. női: 1. Spos Adél (TSC) 8 p. 12 mp., 2. Pálfi Antalné (T. S. C.), 3. Würtzl Pálné.

800 m. gyermek: 1. Kovács József (T. S. C.), 2. Graff Anton, 3. Fülöp István (T. S. C.)

4x1000 mtr. staféta: 1. Carpát Szászregén, 2. Toplicai S. C.

A nyertesek arany, ezüst és bronz érmeket, valamint művészi kivitelű oklevelet kaptak. A verseny ügyes és szép megrendezéséért dícséret illeti a klub vezetését, amely Gagea Constantin elnök vezetésével dolgozott.

A magyar válogatott öklövív csapat turájának utolsó állomását, Berlinben 10:6 arányban veszítette a berlini válogatottal szemben.

A gyorskorcsolyázás világbajnokságát a Helsinkiben rendezett versenyen Evensen nyerte, aki az összetett versenybe 220.418 pontot ért el. Második Vaseinius 221.451 ponttal. Az egyes számoknál az 1500 méteres távon első Evensen, a 10.000 méteren első Carlsen norvég, második pedig Stiepl osztrák.

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 3500—1934

Serv. Financiar

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírt városi végrehajtó ezennel közhírré hozom, hogy f. é. március hó 2-án d. e. fél 12 órakor, Közép-utca 24/a szám alatt városi dijhátralékok behajtása végett, Radu Aron és Annának zálogolt 2 tükör és 2 szekrény nyilvános árverésen eladatik.

Tudomására hozatik az érdeklődőknek, hogy a fent írt árverés kezdete előtt a zálogtárgy becsértékének 10 százaléka mint biztosíték letendő, mely összeg az ajánlat szerint pótolandó.

Brassó, 1934 február 16.

Primar-delegat: Secretar General:
Dr. Polony mp. Socaciu mp.

Nedoma

a 3. kirakatban naponta felváltva olyan árukat mutat, melyeknek ára a leltárnál mélyen leszálaltattak.

Kérjük a kirakatot naponta meglátogatni.

Primăria Municipiului Braşov

No. 2.565—1934

Serv. Economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY

A „Distributia” cég által a Ferdinánd király körton épített benzinkuttal egybekötött elárúsióhelyek egyikének három évre való bérbeadása végett — virágüzlet céljaira — f. é. március 21-én d. e. 9 órakor második nyilvános árlejtés lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni a „Monitorul Oficial” 127—1931 számában kihirdetett általános szabályok betartása mellett.

Az ajánlattal egyidejűleg az ajánlott összeg 5 százaléka, mint óvadék letendő, amely az ajánlat elfogadása esetében az évi bér 50 százalékaig egészítendő ki. A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban tekinthetők be.

Brassó, 1934 február 17.

Primar-delegat: Secretar General:
Dr. Polony mp. Socaciu mp.

Biri neni szakkönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej, Postán utánvétellel szállítja a **Brassói Lapok Könyvosztálya.**

Erő, szépség és hosszú élet!

Aki magas életkort akar elérni, az ügyeljen mindenekelőtt egészséges életmódjára és igyekezzen ezenkívül az egyik paraguayi német ültetvényes által ültetett

mate ombo

nemes teát. Ez a tea megakadályozza a hűgysav annyira ártalmas lerakódását. Előnkíti az anyagcsere, idegcsillapító hatású és álmatlanság esetén nagyon ajánlatos házi ital. Emellett serkentőleg hat az életerőkre, anélkül, hogy ártalmas mellékhatásai volnának, — mint a legtöbb más élvezeti cikknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Kérjen ingyen kóstolópróbát!

Képviselet és raktár.

I. BARTMES ügynöksége, Brassó

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allásteresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Használt karbid-bűdönöket állandóan vesz a „Photogen” petróleumfinomító részvénytársaság. Braşov, Strada Julius Maniu 108. sz. Vasut-u. 1588

Modern tölgyfa üzleti berendezés azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást ad Bene Albert, Targul Săucescu. 1639

Adóbcékokat — korlátozott mennyiségben — veszek. Irásbeli ajánlatokat az összeg és a címletek megjelölésével. Március 1-ig* jellegre a B. L. kiadóhivatalába kérek. A bönökért, a tétel nagyságától függően, 37—40 lej fizetek. 1652

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetéseknél küzül.

Allást keres

Fűszer- és vaskereskedősegéd azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Románul tudó” jellegre a brassói kiadóba. 1636

Allást nyer

Suche deutsches Fräulein als Erzieherin zu 2 Kinder (6 und 2 Jahre alt). Offerte an die Adresse: Josef Kaufmann, Sighet, Str. Gheorghe Siacui 10. 1660

Vegyes

Impotensek bizalommal küldjenek válaszbélyeget. Garantiált, biztos eredmény. „Laboratórium” Braşov, Str. Raşin 4. 1575

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegzettel, virággal, stb. Ara színes borítólappal 30 lej.

FONTOS! Kertészek! FONTOS!

BOIADIEFF H. ŞTEFAN magkereskedése Bukarest, Strada Carol 67 szám.

A „Balkánföldsziget” legrégibb magkereskedése — saját ültetvényekkel — megnyitotta 1932-ben üzletét Bukaresztben; szállít mindennemű zöldség- és főzék, valamint takarmány- és cukorrépa-magvakat dísznövény, kerti és virágmagvakat Kertészeknek és érdeklődőknek díjtalanul küldi; nagy, képes ábragyűjteményeket

Válogatott magvak! — Legkisebb mennyiség!

Telefon 3-63/65

Próbálja ki, meg fogja győződni!

Telefon 3-63/65

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretteinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógy mód és táplálkozás

Írta: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A bus. Tej. Hűvelések. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tudóbajoknál. A nap a köszvényél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdés a gyomorbántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A lény. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgymögymögök. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekeápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A kopálókura. Gyümölcskura. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Agyguta. Aranyér. Arcsúba. Asthma. Angiolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Bőrférges. Bőlhurut. Csusz. Cukorbetegség. Csontszu. Étvágytalanság. Elhízás. Epekő. Farcsonszúba. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gyomorbajok. Görsös havibaj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyögymög. Hőrgyhurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegsúba. Impotencia. Karbunkulus. Köszvény. Légesőhurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápkr. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szívbaok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Térisony. Tüdővész. Tüdő táglulás. Vérhas. Vészegénység. Vérbaok. Vértisztító teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utóérelmezésedés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatalnak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Ára 120.— Lej. (V dékre plusz portó).

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.